

Fides

68. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 09/2005 Katolskt stiftsblad

Katekismus ilmestyi!

Kauan odotettu uutinen: Katekismuksen suomennos ilmestyi
s. 3-4

Hiippakuntajuhla Stella Marisissa
s. 12-13

Fatiman ihmeet - sarja jatkuu
s. 16

Katekismus-juhlaa!

Katolisen kirkon katekismus on vihdoin ilmestynyt suomeksi. Kyseessä on kirkon historian toinen yleiskatekismus. Edellinen, Trenton kirkolliskokouksen *Roomalainen katekismus*, ehti vaikuttaa lähes 450 vuotta.

Kun *Katolisen kirkon katekismus* alun perin julkaistiin Vatikaanin II kirkolliskokouksen jäl-

keisten piispainsynodien toivomuksesta vuonna 1992, paavi Johannes Paavali II kirjoitti sen johdannossa (Apostolinen konstituutio *Fidei depositum*, Uskon talletus) näin:

“Katekismuksen täytyy esittää Raamatun, kirkon elävän tradition ja aidon opetusviran oppi sekä isien, kirkon pyhien miesten ja naisten hengellinen perintö uskollisesti ja ehjänä kokonaisuutena, jotta kristinuskon salaisuus opittaisiin tuntemaan paremmin ja jotta Jumalan kansan usko virkoaisi uuteen elämään. ... Katekismus sisältää siis uutta ja vanhaa, koska usko on aina sama ja kuitenkin myös aina uuden valon lähde. ... Pyydän paimenia ja uskovia ottamaan tämän katekismuksen vastaan yhteyden hengessä ja käyttämään sitä tunnollisesti, kun he täyttävät tehtävänsä julistaa evankeliumia ja kutsua evankeliumin mukaiseen elämään.”

“Jotta Jumalan kansan usko virkoaisi uuteen elämään!” Siinä olkoon meidän kaikkien toiveemme, kun tutustumme tähän tärkeään kirjaan, ei kirjan itsensä vuoksi vaan sen vuoksi, mistä se kertoo. Aina yhtä tuoreesti, samasta tosi uskosta, joka jo kahden tuhannen vuoden ajan on tuonut valoa ja toivoa tähän maailmaan.

Ottakaamme kiitollisina vastaan uusi Katekismus ja antakaamme sen tekstien puhua puolestaan.

M. Tervaportti

Fides

Seuraava lehti

10/2005

Deadline

9.9.2005

Ilmestyy

23.9.2005

Vuoden 2005 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
01	(31.12.)	14.1.
02	(21.1.)	4.2.
03	(11.2.)	25.2.
04	(4.3.)	18.3.
05	(1.4.)	15.4.
06	(29.4.)	13.5.
07	(27.5.)	10.6.
08	(22.7.)	5.8.
09	(19.8.)	2.9.
10	(9.9.)	23.9.
11	(30.9.)	14.10.
12	(21.10.)	4.11.
13	(11.11.)	25.11.
14	(2.12.)	16.12.

Muistathan:

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko Suomessa

Pankkitili:
NORDEA
101430-237491

Viitenumero:
90010

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

PAIMENELTA

3 Katolisen kirkon katekismus:
- Mitä minun tulee uskoa, mitä tehdä?

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

DOKUMENTTI

6 Kardinaali Ratzingerin esitelmä, osa 2/2:
Kristikunta, mytologiasta luopuminen
ja totuuden voitto uskonnoista

PYHIMYS

7 Den helige Roccus

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

UUTISIA

10 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

ARTIKKELEITA

11 Vår produktive påve Benedikt XVI
12 Hiippakuntajuhla Stella Marisissa 13.8.2005:
Piispamme saarna ja sisar Theresan puhe
14 Isä Leo Dehonin elämäkerta ilmestyi suomeksi
14 Miten Bettina löysi tien kirkkoon?
16 Fatiman ihmeet - osa 7

LUKJOILTA

15 Köyliön viini yksityishenkilöltä

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta eur 25, ulkomaille eur 30.

Paino/tryck: Iprint Oy
URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

2.9.2005

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Ut kommer med 14 nummer årligen. Prenumeration eur 25, till utlandet eur 30.

Katolisen kirkon katekismus: – Mitä minun tulee uskoa, mitä tehdä?

**KATOLISEN KIRKON KATEKIS-
MUKSEN** suomenkielinen käännös, jota jo kauan on odotettu, on vihdoinkin valmistunut. Se on Jumalan näkyvä lahja juhlavuotta varten, jota parhaiten vietämme kirkon Suomeen tulon 850-vuotisjuhlan sekä hiippakuntamme perustamisen 50-vuotisjuhlan merkeissä. Uskon, että Katekismus vahvistaa paikalliskirkomme uskonnollista elämää. Olen myös syvästi vakuuttunut, että se on oleva tehokas työkalu Pyhän Hengen käytösä, joka kutsuu ihmisiä alati elämään totuudessa. Toivon myös, että Katekismuksesta tulee perustavaa laatua oleva uskon oppikirja kaikille ihmisille, joita uskonnolliset kysymykset askarruttavat, joita katolisen kirkon oppi kiinnostaa tai jotka toimivat evankelioimistyössä tai uskonnonopetuksessa. Onhan Katekismuksen sisältö kristinuskon ja kristillisen elämän tinkimätön hengellinen, dogmaattinen ja moraalinen perusta.

Tässä yhteydessä haluan kiittää sydämellisesti kaikkia niitä, jotka ovat osallistuneet tämän Katekismuksen kääntämiseen ja julkaisemistyöhön, erityisesti Katolista tiedotuskeskusta sekä merkittävän panoksensa antaneita pastori Matti Aaltoa, isä Teemu Sippoa SCJ, Kaarina Kohoa, sisar Jean-Thérèseä OP, isä Tuomo T. Vimparia ja Marko Tervaporttia. Myöskin suurella kiitollisuudella myös jo edesmenneitä piispa Paul Verschurenia ja isä Martti Voutilaista.

Katekismuksen kääntäminen ei ollut helppo tehtävä. Filosofista ja teologista kääntämistä oli yli 800 sivua. Tällaiseen työhön ei tavallinen kääntäminen edes riitä. Tarvittiin suomen kieltä hyvin taitavia henkilöitä, joilla samalla oli riittävän hyvät tie-

dot filosofiasta ja teologiasta. Kovin montaa tällaiset ehdot täyttävää henkilöä, jotka olisivat vielä olleet valmiita uuraamaan aikaansa katekismustyölle, ei löytynyt.

Todellinen koetinkivi oli kieli. Uskontotutuksia sisältävien teologisten tekstien kääntämisen on oltava tarkkaa ja yksiselitteistä. Ikävä kyllä modernista suomen kielestä puuttuu joitakin teologisia käsitteitä, jotka ovat katoliselle teologialle ominaisia. On myös noudatettava varovaisuutta, kun käytetään esimerkiksi luterilaisessakin teologiassa tunnettuja käsitteitä, koska niiden teologinen sisältö ei aina täysin vastaa niiden katolista sisältöä. Tällaisia käsitteitä ovat esimerkiksi apokryfi, traditio, armo, lunastus, pappuus, pyhä messu, kommuunio, Jeesuksen Kristuksen läsnäolo pyhissä muodoissa (leivässä ja viinissä), hyvitystyö, ane. Niillä ei ole samaa teologista sisältöä luterilaisessa ja katolisessa teologiassa (uskonopissa). Kaikkia käsitteitä ei edes ole luterilaisessa teologiassa, kuten esimerkiksi ”transsubstantiaatio”. Joillakin käsitteillä taas on eri merkitys katolisissa yhteiskuntaopetuksessa ja suomen yleiskielessä, kuten esimerkiksi ”solidaarisuus”. Voittaakseen nämä vaikeudet Katekismuksen kääntäjät ovat joutuneet luomaan myös täysin uusia käsitteitä. Niihin tottuminen voi viedä oman aikansa. Jossakin kohden oli otettava riski, kun annettiin uusi merkitys joillekin vanhoille käsitteille. Pyydän, että olette kärsivällisiä, kun kohtaatte sellaisia tekstisiä.

Katekismusten historiaa

Mikä katekismus oikeastaan on? Sana ”katekismus” tulee alun perin kreikasta ja sitten latinasta (Catechismus). Varhaisessa kristillisyydessä sana tarkoitti suullista opetusta, jonka sisällön muodostivat uskontunnustus ja Isä meidän rukous. Uskontunnustus oli aluksi suunnattu niille, jotka valmistautuivat kasteeseen; ”Isä meidän” oli vastakastettujen rukous.

Keskialjalta alkaen sana katekismus pitää sisällään koko uskoviille saarnoissa ja katekeesissa annetun suullisen opetuksen. Vasta 16. vuosisadalla alkaen sana alettiin käyttää

niiden kirjojen nimissä, jotka esittelivät kristillisen uskon ja etiikan perusteet. Kirjojen sisältö riippui siitä, kenelle katekismus oli osoitettu: oli lasten-, nuorten- ja aikuisten katekismuksia, maallikkokatekeettojen, kääntyneiden, pappien ja piispojen katekismuksia.

Katekismuksia on kirjoitettu niin kauan kuin on annettu kristillistä opetusta. Todisteena tällaisesta opetuksesta, jota jo apostolit antoivat, ovat osittain myös Uuden testamentin kirjoitukset. Ensin katekismukset esittelivät uskontunnustusta, hyvien tekojen luetteloita, siis hyveitä (niitä luetteloitaan jo Raamatussa), luetteloita paheista ja synneistä (myös Raamatun perusteella) sekä Pyhän Hengen lahjoista. Edelleen esiteltiin autuaaksijulistukset ja rukouksia kuten ”Isä meidän” ja ”Terve Maria”. Paheiden ja syntien luettelo korvattiin myöhemmin dekalogilla (kymmenen käskyä). Näihin pyhä Tuomas Akvinolainen lisäsi vielä sakramentit. Näin katekismukset alkoivat koostua seuraavista pääelementeistä: pelastushistorian kulusta, uskontunnustuksesta, Isä meidän rukouksesta, kymmenestä käskystä ja sakramenteista. Tosin tämäkään rakenne ei ollut pysyvä, vaan se on vaihdellut historian aikana.

Ensimmäisen katekismuksen yllä esitetyssä merkityksessä kirjoitti Alkuin (730/735-804): ”Disputatio puerorum per interrogationes et responsiones”. Siinä hän käsittelee maailman luomista, ihmisen luontoa, enkeleitä, Jumalan ominaisuuksia (eli nimiä), pelastushistoriaa, Raamattua, pyhää messua ja rukousta.

Reformaatio ja vastareformaatio olivat hyvin hedelmällinen ajanjakso katekismuksille. Erityisen suuri merkitys oli jesuiittaisella Petrus Canisiuksen (1521-1597) katekismuksilla: ”Catechismus maior. Summa doctrinae christianae” (Wien 1555), ”Catechismus minor” (Ingolstadt 1556) ja ”Parvus catechismus catholicorum” (Köln 1558). Pelkästään 1500-luvulla näistä katekismuksista otettiin yhteensä parisataa painosta. Trenton kirkolliskokouksen jälkeen julkaistiin sitten merkittävä ”Roomalainen katekismus” (Catechismus Romanus, Rooma 1566). Se tunnetaan myös nimillä ”Trenton kate-

kismus” ja ”Pius V:n katekismus”. Lähes 450 vuoden ajan se on toiminut perustavana katolisen uskon ja moraalin oppikirjana ja siten myös katolisen kasvatuksen perustana. Samalla se oli esikuva lukuisille kansallisille katekismuksille.

Uuden katekismuksen aika

Uuden katekismuksen tarpeellisuudesta puhuttiin jo Vatikaanin II kirkolliskokouksen valmistelujen ja itse kokouksen aikana. Ensimmäisen piispainsynodin (1966) osallistajat esittivät sitten toiveen uudesta katekismuksesta. Sen piti synodin isien mukaan esittää katolinen usko selkeästi ja vahvistaa sitä teologisen hämmennyksen aikana. Myös kirkolliskokouksen päättymisen 20-vuotispäivän vuoksi kokoontunut ylimääräinen piispainsynodi (1985) uudisti tämän toiveen.

Vuonna 1986 paavi Johannes Paavali II kutsui kokoon erityisen toimikunnan, jonka tuli valmistaa uusi Katekismus. Kardiinaali Joseph Ratzingerin johtama toimikunta koostui kahdestatoista jäsenestä, joista osa oli kardiinaaleja (William Baum, Bernard Law, Simon Lourdusamy, Jozef Tomko, Antonio Innocenti) ja osa arkkipiispoja (Jerzy Stroba, Henry S. D’Souza, Isidore De Souza, Jan P. Schotte, Felipe Benitez Avalos, Néophitos Edelby (Guy-Paul Noujeim)). Toimikunta perusti myöhemmin erityisen toimituskomitean

(José Estepa Llaurens, Jean Honoré, Alessandro Maggolini, Jorge Medina Estevez, Estanislao E. Karlic, David Konstant, William Levada, Jean Corbon). Sen tukena toimi vielä nelisenkymmentä teologian ja katekeesin asiantuntijaa. Tätä työskentelyä koordinoi oma sihteeri (Alberto Bovone, Christoph Schönborn, Raffaello Martinelli, Ana Ofelia Fernandez), ja lopulta perustettiin vielä julkaisukomitea (Giovanni Lajolo, Jan P. Schotte, Agostino Lauro, Raffaello Martinelli, Nicolò Suffi, Antonio Maggioletto).

Katekismuksen ensimmäinen toimitustyö valmistui vuonna 1989. Se lähetettiin kaikille piispoille ja katolisille teologisille korkeakouluille ympäri maailmaa sisällöllisiä kommentteja varten. Kesäkuun 25. päivänä vuonna 1992 paavi Johannes Paavali II hyväksyi Katekismuksen ja määräsi sen julkaistavaksi.

Katolisen kirkon katekismus

Tämä Katekismus koostuu neljästä osasta, jotka ovat seuraavat: 1) Uskon tunnustaminen. 2) Kristillisen salaisuuden vieto (seitsemän sakramenttia, sakramentit, kristillinen hautaaminen). 3) Elämä Kristuksessa (kristityn elämä uskosta, hänen arvokkuutensa, ihmisyyteensä, kristillinen moraalinen yleensä, kymmenen käskyä, kirkon käskyt). 4) Kristillinen rukous (rukouksen merkitys kristillisessä elämässä ja Isä meidän rukous).

Katekismuksen hankkiminen

Katolisen kirkon katekismuksen voi ostaa seurakunnista ja Katolisesta tiedotuskeskuksesta edulliseen 45 euron hintaan. Tiedotuskeskuksesta sitä voi myös tilata postiennakolla omaan lähipostiin 53 eurolla. Ennakkotilaustarjous on päättynyt.

Katekismuksessa esiintyy neljänlaisia tekstejä: 1) Uskon perusopetus. 2) Perusopetuksen syventämisen historiallisilla, apoloogeettisilla ja dogmaattisilla huomautuksilla. 3) Raamatun, patrististen teosten, kirkon opetusviran dokumenttien sekä kirkon virallisesti hyväksymien pyhien kirjoittajien teosten lainauksia. 4) Kunkin artikkelin yhteenveto, joka auttaa tekstin muistamisessa.

Katekismuksen kaikki osat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ja samalla liittävät uskon elämään. Jumala ilmoittaa itsensä ihmiselle ja tekee liiton hänen kanssaan. Tämä ilmoitus tulee täydelliseksi Jeesuksessa Kristuksessa, Jumalan ihmiseksi tullessa Pojassa. Hänen kauttaan, hänen ristinkuolemassaan ihminen lunastetaan ja Jumala solmii uuden liiton ihmisen kanssa. Liiton päämäärä on langenneen ihmisen uudistuminen, hänen pyhyytensä ja pelastuksensa. Jeesuksen Kristuksen lunastustyötä ja ihmisen pyhittämistä jatkaa historiassa Isän ja Pojan lähettämä Pyhä Henki.

Lunastuksen ja Pyhän Hengen vaikutuksen ensimmäinen hedelmä ovat kirkko ja sakramentit, jotka Jeesus Kristus itse asetti (KKK 1114). Yhdessä Jumalan sanan kanssa ne on uskottu kirkolle, jolla on hierarkkinen rakenne ja jonka "kalliona" ovat - Jeesuksen Kristuksen tahdosta - apostoli Pietari ja hänen seuraajansa Rooman piispat. Jotta kirkko säilyisi uskon puhtaudessa, on jokainen Pietarin seuraaja uskon ja moraalin kysymyksissä erehtymätön. Tämä erehtymättömyys kuuluu myös piispojen kollegiolle, kun se harjoittaa opetusvirkaa yhteydessä paavin kanssa, erityisesti ekumeenisessa kirkolliskokouksessa. Paavi on myös "sekä piispojen että uskovien suuren joukon ykseyden pysyvä ja näkyvä alku ja perustus" (KKK 880-892).

Ihminen uudistetaan kastteen sakramentissa, hänet siis liitetään siinä uudestaan Jumalaan ja hän saa tältä lahjaksi yliluonnollisen ystävyuden. Myös muut kuusi sakramenttia auttavat ihmistä yliluonnollisella tavalla ylläpitämään ja syventämään uudistumisen lahjaa (vahvistus, eukaristia, sairaiden voitelu, vihkimys, avioliitto) tai saamaan sen takaisin kuolemansynnin jälkeen (katumus/rippi, sairaiden voitelu - jolla on kaksinkertainen vaikutus, nimittäin vahvistava ja tarpeen tullen myös anteeksi antava - siksi se mainitaan molemmista ryh-

missä).

Tämä uudistaminen ei tarkoita pelkästään ihmisen luonnon yliluonnollista tilaa, onhan hän "osallinen Jumalan luonnosta". Se tarkoittaa myös ihmisen valmistamista liiton täyttämiseksi, uskosta elämistä varten (evankeliumin totuudessa) ja elämistä rakkautta Jumalaan. Kymmenen käskyä yhdessä kirkon viiden käskyn kanssa (KKK 2041-2043) ovat Jumalan, kirkon ja lähimmäisen rakkauten ensimmäiset edellytykset. Käskyjen ja rakkauten välistä yhteyttä painottaa jo pyhä Paavali, kun hän kirjoittaa: "Älkää olko kenellekään mitään velkaa, paitsi että rakastatte toisianne. Joka rakastaa toista, on täyttänyt lain vaatimukset. Käskyt 'Älä tee aviorikosta', 'Älä tapa', 'Älä

varasta', 'Älä himoitse', samoin kaikki muutkin, voidaan koota tähän sanaan: 'Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi'" (Room. 13:8-9).

Kirkko kunnioittaa kolmiyhteistä Jumalaa liturgiasa: sakramenttien ja sakramenttien viettäessä sekä rukouksessa. Rukous pysyy tiiviissä yhteydessä kirkon viettojen kanssa ja muodostaa niiden jatkon. Rukouksessa ihminen kunnioittaa Jumalaa. Siinä ihminen myös pysyy "lähellä" Jumalaa ja avautuu hänen armolleen. Näin hän saa voimaa elää evankeliumin mukaan. Rukouksen ensimmäinen opettaja on Jeesus Kristus itse.

Katekismus esittää lyhyesti katolisen kirkon opin. Sen ensimmäisen perustan muodostavat Raamattu, Traditio

(kirjoitettuna isolla tällä, koska se on Jumalan ilmoituksen "toinen" kantaja, joka toteutuu kirkossa apostoleista alkaen Pyhän Hengen johdolla) sekä kirkon opetusviran opetus (kirkolliskokoukset, synodit, paavien dokumentit). Katekismus ei ole Jumalan ilmoituksen yksityinen tulkinta eikä se ole joidenkin piispojen ja teologien ryhmän yksityistä opetusta. Se esittää kirkon opin. Kuten jo edempänä totesin, Katekismuksen tekstiä varten konsultoitiiin kaikkia katolisen kirkon piispoja ja tärkeitä teologeja. Sen vahvisti lopulta paavi katolisen kirkon näkyvänä päänä. Siksi Katekismuksen oppi on kaikille katolilaisille moraalisesti velvoittava heidän uskonsa ja moraalisesta elämänsä sisällön suhteen. Tämän opin

avulla kirkko täyttää velvollisuuttaan ihmisten pelastamiseksi ja heidän elämänsä ohjaamiseksi Jumalan sanan totuudessa sen arvokkuuden mukaan, jonka he ovat Jumalalta saaneet.

Lopuksi

Rakkaat sisaret ja veljet! Kutsun teitä kaikkia lukemaan tätä Katekismusta huolellisesti ja uudistamaan ja syventämään siten uskoanne ja moraalista elämääne. Pyydän samalla painokkaasti kaikkia niitä, jotka hoitavat jotakin tehtävää kirkossa tai toimivat katekeesissa tai evankelioimistyössä, kunnioittamaan Katekismuksen opetusta ja välittämään sitä kokonaisvaltaisesti. Seuratkoott Jumalan armo ja Pyhän Hengen valon lahja meitä, jotta ymmärtäisimme oikein Katekismuksen opetuksen ja ottaisimme sen avoimesti vastaan. Siten me voimme todella tulla Jumalan totuuden todistajiksi ja hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kaltaisiksi. Jumalan armon avulla me voimme lopulta täyttää iankaikkisen elämän edellytykset.

+ JÓZEF WRÓBEL SCJ
HELSINGIN PIISPA

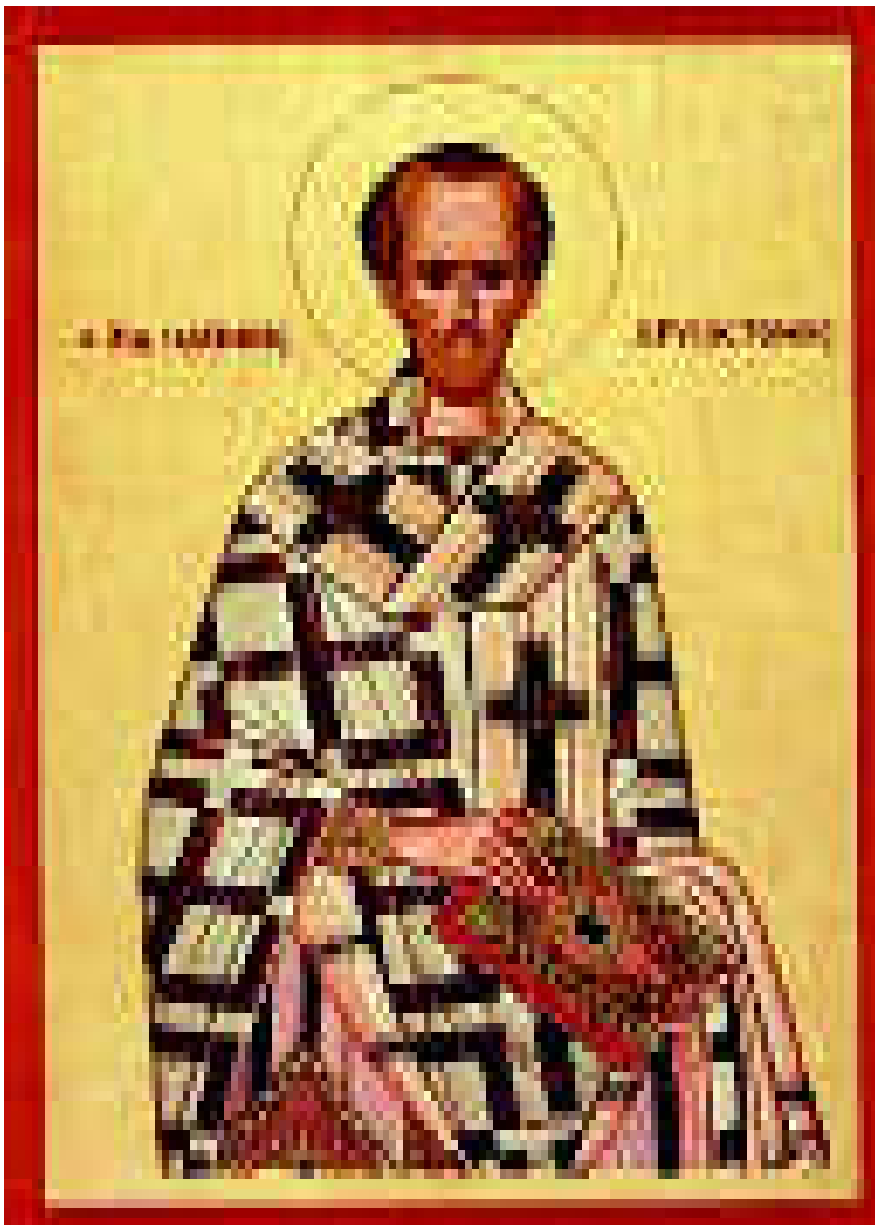
Ette voi nimittää Isäksenne kaiken hyvän Jumalaa, jos sydämenne pysyy epäinhimillisenä ja julmana. Sillä siinä tapauksessa teissä ei ole enää itsessänne taivaallisen Isän hyvyyden merkkiä.

PYHÄ JOHANNES
KHRYSOSTOMOS,
DE ANGUSTA PORTA ET
IN ORATIONEM DOMINICAM,
KKK 2784

Jumala,
kaikkien sinuun turvaavien voima,
sinä annoit autuaalle
piispa Johannes
Khrysostomokselle
horjumattoman kestävyys-
den vastoinkäymisissä
ja teit hänestä innoittu-
neen sananjulistajan.
Suo meille hänen saar-
noistaan voimaa seurata
hänen lannistumattoman
kärsivällisyytensä
esimerkkiä.
Tätä pyydämme...

MESSUKIRJA:
PÄIVÄN RUKOUS

Pyhän Johannes Khrysostomoksen, piispan ja kirkonopettajan muistopäivää vietetään syyskuun 13. päivänä.

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Syyskuu

Että kaikkien maiden hallitukset kunnioittaisivat oikeutta uskonnonvapauteen.

Että kristillinen julistus nuorissa kirkkoissa auttaisi säilyttämään myös kansallista kulttuuria.

Lokakuu

Että kaikkien maiden hallitukset kunnioittaisivat oikeutta uskonnonvapauteen.

Että kristillinen julistus nuorissa kirkkoissa auttaisi säilyttämään myös kansallista kulttuuria.

Böneapostolatet

Vi ber ...

September

Att rätten till religionsfrihet blir respekterad av alla länders regeringar.

Att den kristna förkunnelsen i de unga kyrkorna också verkar för bevarandet av den nationella kulturen.

Oktober

Että kaikkien maiden hallitukset kunnioittaisivat oikeutta uskonnonvapauteen.

Että kristillinen julistus nuorissa kirkkoissa auttaisi säilyttämään myös kansallista kulttuuria.

Ditt dyra blod

Herre Jesus, jag bekänner, att du är sann Gud. Jag bekänner att du är Ordet, som har kommit ner från himlen. Jag bekänner, att du på korset har utgjutit ditt dyrbara blod för mig syndare.

Jag ber ödmjukt till dig, Herre. Jag ber dig av hela mitt hjärta, min Saliggörare. Jag ber dig, min enda tröst, att ditt dyrbara blod inte må vara förgäves utgjutet för mig. Förlåt, Herre, alla mina synder från mitt dop intill denna stund. Förlåt mig också vad jag har brutit mot din församling.

Var min starkhet nu och på mitt yttersta, så att jag överfinns i den sista striden. Amen.

SAVONAROLA (D. 1490)

Sunnuntait ja juhlapyhät

4.9. KIRKKOVUODEN 23. SUNNUNTAI (III)

1L Hes. 33:7-9
Ps. 95: 1-2, 6-7abc, 7d-9. Ks 7d-8a
2L Room. 13:8-10
Ev. Matt. 18:15-20

11.9. KIRKKOVUODEN 24. SUNNUNTAI (IV)

1L Siir. 27:30 -28:7
Ps. 103: 1-2, 3-4, 9-10, 11-12. Ks 8
2L Room. 14:7-9
Ev. Matt. 18:21-35

18.9. KIRKKOVUODEN 25. SUNNUNTAI (I)

1L Jes. 55: 6-9
Ps. 145: 2-3, 8-9, 17-18. Ks 18a
2L Fil. 1:20c-24, 27a
Ev. Matt. 20:1-16a

25.9. KIRKKOVUODEN 26. SUNNUNTAI (II)

1L Hes. 18:25-28
Ps. 25: 4-5, 6-7, 8-9. Ks 6a
2L Fil. 2:1-11 tai 2:1-5
Ev. Matt. 21:28-32

Vaikka sielussa ei olisi mitään muuta kuin halu rakastaa Jumalaa, siellä olisi jo kaikki: Jumala itse. Mutta siellä ei Jumala ole, missä hänen rakkauttaan ei kaivata.

PYHÄ PIO
PIETRELCINALAINEN

Kristikunta, mytologiasta luopuminen ja totuuden voitto uskonnoista

Kardinaali Ratzingerin esitelmä Sorbonnen yliopistossa 27.11.1999. Osa 2/2.

Kristinuskon järkevyyden ja moraalinen vakavuus

Uskonnon molemmat aina toisistaan irtautuvat puolet, ikuisesti vallitseva luonto ja kärsivän ja kamppailevan ihmisen pelastuksen tarve, liittyvät toisiinsa. Valistus voi tulla uskonnoksi, koska valistuksen Jumala itse on astunut sisään uskontoon. Varsinaisesti uskoa vaativa elementti, Jumalan puhuminen historiassa, on toki edellytys sille, että uskonto voi nyt kääntyä filosofisen Jumalan puoleen, joka ei enää ole pelkästään filosofin Jumala mutta ei silti torju filosofian tietoa vaan ottaa sen vastaan. Tässä tulee esiin jotakin hämmästyttävää: Molemmat kristinuskon näennäisesti vastakkaiset periaatteet, yhteys metafysiikkaan ja yhteys historiaan edellyttävät toinen toistaan ja kuuluvat yhteen; yhdessä ne muodostavat kristinuskon apologian, puolustavat vakuumusta, että se on *religio vera*.

Jos sen mukaisesti saa sanoa, että kristinuskon voitto pakanuskonnoista tuli mahdolliseksi suurelta osalta sen järkevyyden vaatimuksen kautta, niin tähän on lisättävä, että siihen liittyy toinen samaa merkitsevä syy. Se on lähinnä, aivan yleisesti sanottuna, kristinuskon moraalinen vakavuus, jonka taaskin jo Paavali oli saattanut yhteyteen kristillisen uskon järkevyyden kanssa. Se mitä laki oikeastaan sisältää, nimittäin kristillisen uskon valoon tuomat yhden ainoan Jumalan ihmiselämälle asettamat oleelliset vaatimukset, on yhtäpitävää sen kanssa, mitä ihmisen - jokaisen ihmisen - sydämeen on kirjoitettu, niin että hän oivaltaa sen hyväksi, kun se tulee hänen eteensä. "Pakankansatkin, joilla ei ole lakia, saattavat luonnostaan tehdä, mitä laki vaatii" (Room. 2:14 jne.).

Viittaus stoalaiseen moraalisiin, sen eettiseen luonnon tulkintaan, on tässä yhtä ilmeinen kuin muissa Paavalin teksteissä, esimerkiksi Kirjeessä filippiiläisille: "Ajatelkaa kaikkea mikä on totta, mikä on kunnioitettavaa, mikä oikeaa,

puhdasta, rakastettavaa ja kaunistavaa, mikä vain on hyvää ja ansaitsee kiitoksen" (Fil. 4:8). Periaatteellinen (vaikkakin kriittinen) sopusuhteinen valistuksen kanssa jumalakeskeisen kohdalla vahvistuu ja konkretisoituu nyt samaten kriittisenä yhteytenä filosofisen moraalin kanssa. Samoin kuin kristinuskon uskonnollisella alueella juuri siinä ylitti filosofisen kouluvaiheen rajat, että ajateltu Jumala kohdasi ihmisen elävänä Jumalana, samoin tässäkin tapahtui eettisen teorian ylittämisen siirtymällä yhteisesti elettyyn ja konkreettiseksi tulleeeseen moraaliseen käytäntöön, jossa filosofinen näkemys ylettiin ennen kaikkea keskittämällä kaikki moraalit Jumalan ja lähimmäisen rakastamisen kaksoiskäskyyn ja muuttamalla se todelliseksi toiminnaksi.

Julianus Apostata, kristillisen siveyden kopioija

Voisimme yksinkertaistaen sanoa, että kristinuskon voitto pakanuskonnoista tuli mahdolliseksi suurelta osalta uskon järkeen ja suuntaamalla toiminnan rakkauten (*caritas*) tekoihin, rakastavaan huolenpitoon kärsivistä, köyhistä ja heikoista, yli kaikkien säätyrajojen. Sen, että tämä oli kristinuskon sisäinen voima, voimme ehkä selvimmän nähdä siitä tavasta, jolla keisari Julianus koetti palauttaa pakanuuden uudistuneessa muodossa.

Hän, vanhojen jumalien uudelleen elvytetyn uskonnon "pontifex maximus", järjesti nyt sellaista, mitä siihen saakka ei ollut olemassa: pakanallisen hierarkian pappeineen ja metropolitoineen. Pappien täytyi olla moraalisia esikuvia, heidän täytyi harjoittaa rakkautta jumalalle (jumalien yläpuolella olevaan ylimpään jumaluuteen) ja lähimmäisiin. Heillä oli velvollisuus tehdä rakkauten tekoja köyhille, he eivät enää saaneet lukea säädettömiä huvinäytelmiä eivätkä eroottisia romaaneita, ja heidän piti juhlapäivinä saarnata jostakin filosofisesta aiheesta opettaakseen ja

sivistääkseen kansaa. Teresio Bosco sanoo tästä aivan oikeutetusti, ettei keisari tällä tavalla todellisuudessa koettanut elvyttää pakanuutta vaan tehdä sen kristilliseksi - jumalien kulttiin muunnetussa valistuksen ja uskonnon synteesissä.

Kokoavasti voimme sanoa, että kristinuskon voima, joka teki siitä maailmanuskonnon, sisältyi siihen, että se yhdisti järjen, uskon ja elämän. Juuri tämä synteesi on lyhyesti ilmaistu sanoilla *religio vera*.

Sitä polttavammaksi muuttuu kysymys: Miksi tämä synteesi ei nyt enää vakuuta ihmisiä?

Miksi nykyään ajatellaan päinvastoin, että valistus ja kristinuskon ovat ristiriidassa keskenään ja jopa sulkevat pois toisensa? Mikä valistuksessa ja mikä kristinuskossa sitten on muuttunut, jos asia on näin? Silloin uusplatonismi, erityisesti Porphyrius, oli asettanut kristillisen synteesin vastapainoksi toisen tulkinnan filosofian ja uskonnon välisestä suhteesta, tulkinnan, jota pidettiin jumalien uskonnon filosofisena uudelleen perustamisena. Sen varaan Julianus oli rakentanut ja oli epäonnistunut. Nykyään kuitenkin juuri tämä toinen tapa saattaa uskonto ja filosofia tasapainoon näyttää yleistävän modernin tietoisuuden mukaisena uskonnollisuuden muotona. Sen ensimmäisen perusajatuksen Porphyrius muotoili näin: *Latet omne verum* - kaikki totuus on kätkeyty. Muistakaamme elefanttivertaus. Siinä on määrävänä juuri tämä ajatus, jossa buddhalaisuus ja uusplatonismi kohtaavat toisensa. Sen mukaan totuudesta ja Jumalasta on olemassa vain mielipiteitä, ei mitään varmuutta.

Todellisuuden menetys ja siveisyyspakko

Roman kriisissä neljännen vuosisadan loppupuolella senaattori Symmachus - vastineena Varron uskonnonteorialle - muotoili uusplatonisen käsityksen yksinkertaisiksi ja viisaiksi kaavoiksi, jotka voim-

me löytää hänen vuonna 384 keisari Valentinianus II:n edessä pitämästään puheesta. Siinä hän puolusti pakanuutta ja jumalatar Victorian patseen pystyttämistä uudelleen Rooman senaattiin. Lainaan ainoastaan ratkaisevan ja kuuluisaksi tulleen lauseen: "Sama kohde se on, jota kaikki kunnioittavat, samaa asiaa me ajattelemme, samoja tähtiä katselemme, taivas meidän yläpuolellamme on yksi ainoa, sama maailma ympäröi meitä. Mitä väliä sillä on, mitä viisauden laji yksityinen ihminen käyttää etsiessään totuutta? Yhtä ainoata tietä pitkin ei voida päästä niin suuren salaisuuden luo." Juuri näin valistus sanoo nykyisin: totuutta sellaisenaan emme tunne; erilaisin kuvin tarkoitamme kuitenkin samaa. Niin suurta salaisuutta, jumalallista, ei voida kiinnittää yhteen ainoan hahmoon, joka sulki pois kaikki muut, tai yhteen ainoan tiehen, joka velvoittaisi kaikkia. Teitä on paljon, kuvia on monta, kaikki kuvastavat jotakin kokonaisuudesta, eikä mikään ole itse kokonaisuus. Siihen kuuluu sivistyneiden eetos, joka tunnistaa jo kaikkien palasen totuutta, ei aseta omaansa korkeammalle kuin vierasta ja mukautuu rauhallisesti iäti saavuttamattoman monimuotoiseen sintoniaan. Tämä saavuttamaton kätkeyty vertauskuviin, jotka toki näyttävät olevan ainut mahdollisuutemme jollakin tavalla tavoittaa jumalallista.

Onko kristinuskon vaatimus olla *religio vera* täten tullut vanhanaikaiseksi valistuksen jatkuvan kehityksen myötä? Täytyykö sen peräytyä vaatimuksestaan ja sopeutua uusplatoniseen tai buddhalaiseen tai hindulaiseen näkemykseen totuudesta ja vertauskuvasta ja - kuten Troeltsch oli ehdottanut - tyytyä näyttämään Jumalan kasvoista sitä puolta, joka on kääntynyt kohti Eurooppaa? Täytyykö sen ehkä kulkea jopa askeleen pitemmälle kuin Troeltsch, joka vielä tarkoitti, että kristinuskon oli Euroopalle sopiva uskonto, kun taas nykyään juuri Eurooppa epäilee sen sopivuutta? Tämä on se oleel-

linen kysymys, johon kirkon ja teologian on tänään otettava kantaa.

Kaikki kristinuskon sisäiset kriisit, jotka nykyaikana havaitsemme, johtuvat vain aivan toisijaisesti instituutio- ja henkilö-ongelmista. Kirkon instituutioiden ja henkilöiden ongelmat johtuvat viime kädessä tämän yhden kysymyksen valtavana painosta. Kukaan ei odota, että tähän periaatteelliseen haasteeseen toisen kristillisen vuosituhannen lopulla voidaan yhdessä referaattissa antaa edes likimainkaan lopullista vastausta. Siihen ei ylimalkaan voida vastata pelkästään teoreettisesti, niin kuin uskonto ihmisen lopullisena suhtautumisena ei koskaan ole pelkkää teoriaa. Se vaatii sitä tiedon ja toiminnan yhteistyötä, johon isien kristinuskon todistusvoima perustuu.

Tämä ei likimainkaan merkitse, että saisimme vetäytyä ongelman älyllisestä vaatimuksesta viittaamalla sen välttämättömään suhteeseen käytännön elämään. Koetan lopuksi antaa vain katsauksen, joka voisi osoittaa suuntaa. Olemme nähneet, että alkuperäinen, ei tosin koskaan täysin kiistämätön valistuksen ja uskon välinen suhteellinen yhteys, jonka Tuomas Akvina oli lopulta saattanut järjestelmälliseen muotoon, ei niinkään rikkoutunut uskon kehityksen johdosta, vaan pikemmin valistuksen uusien askelten kautta. Tämän toisistaan irtautumisen asemien voitaisiin mainita Descartes, Spinoza ja Kant.

Hegelin yritys saada aikaan laaja uusi synteesi ei palautta uskolle sen filosofista sijaintia, vaan koettaa muuttaa uskon kokonaan järjeksi ja siten lopettaa varsinaisen uskon. Tämän hengen ehdottomuuden vastakohtaksi Marx asettaa väitteen, että yksin aine on olemassa. Filosofian tulee nyt täysin palata eksaktin tieteen piiriin. Ainoastaan eksakti tieteellinen tieto on ylipäänsä vielä tietoa. Ajatus jumaluudesta on siten poistettu. August Comten ennakoarvelu, että jonakin päivänä on olemassa ihmistä käsittelevä fysiikka ja että tähän saakka

metafysiikan haltuun jäteyt suureet kysymykset käsiteltäisiin tulevaisuudessa yhtä "positiivisesti" kuin kaikki, mikä jo nyt kuuluu positiivisen tieteen piiriin, on meidän vuosisadallamme ihmistä koskevissa tieteissä saanut vaikuttavaa vastakaikua.

Kristillisen ajattelun toteuttama ero fysiikan ja metafysiikan välillä on yhä enemmän väistymässä. Kaiken pitää jälleen tulla "fyysiksi". Evoluutioteoria on yhä suuremmassa määrin kiteytyneet keinoksi saada metafysiikka lopulta häviämään, tehdä "oletamus Jumalasta" (Laplace) tarpeettomaksi ja muotoilla ankan "tieteellinen" selitys maailmasta. Kehitysteoria, joka selittää laajasti kaiken todellisen, on tullut eräänlaiseksi "ensimmäiseksi filosofiaksi", joka niin sanoakseni esittää varsinaisen pohjan maailman valistuneelle ymmärtämiselle. Jokainen yritys tuoda mukaan muita kuin sellaisen "positiivisen" teorian esittämiä syitä, jokainen "metafysiikan" yritys näyttää pakostakin paluulta kauas valistuksen taakse, poistumiselta tieteen yleisvaatimuksesta.

Siten kristillistä ajatusta Jumalasta täytyy pitää epä-tieteellisenä. Sitä ei enää vastaa mikään *theologia physica*. Ainoa *theologia naturalis* on sellaisen näkemyksen mukaan kehitysoppi, ja se ei tunne mitään Jumalaa, ei Luoja kristinuskon (eikä juutalaisuuden ja islamin) mielessä, ei myöskään maailman sielua tai sisäistä liikkeellepanevaa voimaa stoalaisuuden mielessä. Korkeintaan koko maailmaa voitaisiin buddhalaisuuden tavoin pitää näköharhana ja tyhjyyttä ainoana todelliseksi ja tässä mielessä hyväksyä mystisiä uskonnon muotoja, jotka eivät ainakaan suoranaisesti kilpaile valistuksen kanssa.

Onko täten sanottu viimeinen sana? Ovatko järki ja kristinuskko siis lopullisesti eronneet toisistaan? Joka tapauksessa ei mitenkään voida välttää keskustelua kehitysoopin ulottuvuudesta ensimmäisenä filosofiana ja positiivisen menetelmän yksinoikeudesta tieteen ja järkipärisyyden ainoana harjoittamistapana. Tähän keskusteluun täytyy siksi ryhtyä molemmin puolin asiallisesti ja valmiina kuuntelemaan. Sellaista on tähän mennessä tapahtunut vain vähäisessä määrin. Ei kukaan voi vakavasti epäillä mikroevoluution tutkimusten tieteellisiä todisteita. Reinhard Junker ja Siegfried Scherer sanovat siitä kriittisessä

oppikirjassaan evoluutiosta: "Sellaiset (mikroevoluution) tapahtumat ovat moninkertaisesti tunnettuja muunnos- ja kehitysproesseista. Kehitysbiologian niitä koskeva tutkimus antoi merkittäviä tietoja elollisten järjestelmien nerokkaalta näyttävästä mukautumiskyvystä." Sen mukaisesti he sanovat, että alkuperän tutkimusta voidaan täydellä syillä pitää biologian kuninkaallisena alana.

Evoluutio vai luominen?

Kysymys ei siis koske sitä, miten uskova kristitty suljetaan moderniin järkeen, vaan sen laajentamista eräänlaiseksi *philosophia universalis*, joka tahtoo tulla todellisuuden kokonaisselitykseksi eikä haluaisi jättää jäljelle mitään muuta ajattelun tasoa. Kehitysoopin sisällä tämä ongelma tulee esille siirryttäessä mikroevoluutiosta makroevoluutioon. Siitä Szamathy ja Maynard Smith, molemmat laajan kehitysteorian vakaumussellaisia kannattajia, joka tapauksessa esittävät: "Ei ole mitään teoreettista syytä, jonka perusteella voisi odottaa, että evoluution linjat ajan mittaan tulevat monimutkaisemmiksi; ei ole myöskään kokemusperäisiä todisteita, että näin tapahtuu."

Kysymys, joka tässä on asetettava, ulottuu syvemmälle. Kysymys on siitä, saako kehitysoppia pitää kaiken todellisen yleisteoriana, jonka lisäksi ei enää sallita eikä myöskään tarvita muita kysymyksiä asioiden alkuperästä ja olemuksesta. Eivätkö tällaiset perimmäiset kysymykset sitenkin ulotu laajemmalle kuin mitä puhtaasti luonnontieteellisin keinoin pystytään tutkimaan? Tahtoisin esittää kysymyksen vielä konkreettisemmin. Onko kaikki jo sa-

nottu sen tyyppisessä vastauksessa, jonka tapaamme esimerkiksi Popperilla seuraavassa muodossa: "Elämä, sellaisenaan kuin sen tunnemme, koostuu fyysikaalisista 'kappaleista' (paremmin sanottuna prosesseista ja rakenteista), jotka ratkaisevat ongelmia. Tämän eri lajit ovat 'oppineet' luonnollisen valinnan kautta eli uudelleen tuottamisen ja muunnoksen menetelmällä. Tämä menetelmä on puolestaan opittu saman menetelmän kautta. Tämä on takautumista, mutta ei loputonta..." - Sitä en usko. Loppujen lupuksi kyseessä on vaihtoehto, jota ei enää voida ratkaista pelkästään luonnontieteellisesti eikä itse asiassa myöskään filosofisesti. Kysymys on siitä, onko järki tai jokin järjevä kaikkien asioiden ja ilmiöiden alkuna ja niiden pohjana vai ei.

Kysymys on siitä, onko todellisuus syntynyt sattuman ja välttämättömyyden kautta (eli Butlerin ajatuksen liittyvän Popperin mukaan käsitteiden *luck* ja *cunning*, 'onnenlinen sattuma' ja 'ennakkoavustus' kautta), siis jostakin järjellisestä. Onko järki siis ei-järjellisen satunnainen sivutuote ja ei-järjellisen valtaamasta lopulta myös merkitysetön? Vai pysykö totuutena se, mikä sisältää kristillisen uskon ja sen filosofian perusvakaumuksen: *In principio erat Verbum* - kaikkien asioiden ja ilmiöiden alkuna on järjen luova voima. Kristillinen usko on tänään samoin kuin menneisytydessä valinta, joka asettaa järjen ja järjellisen etusijalle.

Perimmäistä kysymystä ei enää voida, kuten jo todettiin, ratkaista luonnontieteellisin perustein, ja myös filosofinen ajattelu törmää tässä rajoihinsa. Tässä mielessä kristillistä perusvalintaa ei voida lopullisesti todistaa. Mutta voi-

ko järki oikeastaan luopua järjevän etusijasta ei-järjevään nähden, Sanan (Logos) alkuvoimasta, kumoamatta itseään? Popperin esittämä selitysmalli, joka toistuu eri muunnoksina 'ensimmäisen filosofian' muissa esityksissä, osoittaa, että järki ei lainkaan voi tehdä muuta kuin ajatella myös ei-järjellistä oman mitaliansa mukaan, siis järjevästi (ratkaista ongelmia, oppia menetelmä), jolloin se epäsuorasti taas pystyy järjen etusijan, jonka se juuri oli kieltänyt. Valitessaan järjen etusijan kristinuskko pysyy nykyäänkin "valistuksena", ja luulen, että sellainen valistus, joka hylkää tämän valinnan, ei - olettamusten vastaisesti - voisikaan merkitä edistystä vaan valistuksen hämärtymistä.

Olemme edellä nähneet, että varhaisen kristikunnan ajattelussa käsitteet luonto, ihminen, Jumala, eettisyys ja uskonto olivat erottamattomasti punoutuneet toisiinsa ja että juuri tämä punoutuminen oli auttanut kristinuskon menettelemään taitavasti jumalien kriisissä ja antiikin valistuksen kriisissä. Uskonnon suuntautuminen järjevään näkemykseen todellisuudesta yleensä, eettisyys osana tätä näkemystä ja sen soveltaminen käytäntöön rakkauden johdolla liittyivät siten toisiinsa. Sanan (Logos) primaatti ja rakkauden johtoaesana osoitautuivat identtisiksi. Logos ei esiintynyt vain matemaattisena järkenä kaikkien esineiden ja asioiden pohjalla, vaan luovana rakkautena siihen pisteeseen asti, että se muuttui myötäkärsimiseksi luodon olennon kanssa. Uskonnon kosminen näkökohta, kun se kunnioittaa Luoja olevaisen voimassa, ja uskonnon olemassaolon keskeinen näkökohta, kysymys lunastuksesta, liittyivät toisiinsa ja muuttui-

vat yhdeksi kokonaisuudeksi. Jokainen todellisuuden selitys jää todella riittämättömäksi, ellei se voi perustella myös eettisyyttä mielekkäästi ja viisaasti. Myös kehitysteoria on siellä, missä se pyrkii laajentamaan ja olemaan *philosophia universalis*, koettanut todella perustella eetosta uudelleen kehitysoopin mukaisesti. Tällä kehitysoopin mukaisella eettisyydellä on kuitenkin vähän lohdullista tarjottavana, kun se löytää avainkäsitteensä vääjäämättä luonnollisen valinnan mallista, siis olemassaolon taistelusta, vahvemman voitosta ja menestyksellisestä sopeutumisesta. Sielläkin, missä sitä pyritään monin tavoin kaunistelemaan, se pysyy lopulta julmana eetosena. Ponnistelu, jonka tarkoituksena on tislata sinänsä ei-järjellisestä oliosta jotakin järjellistä, epäonnistuu tässä aivan ilmeisesti. Kaikki tämä tuskin kelpaa yleismaailmallisen rauhahan, käytännöllisen lähimmäisenrakkauden ja välttämättömän oman itsemme voittamisen etiikaksi, jota me tarvitsemme.

Kun tässä ihmiskunnan kriisissä koetetaan kristinuskon käsitteelle *religio vera* antaa jälleen mielekäs sisältö, on panostettava niin sanoakseni yhtä voimakkaasti oikeaan käyttäytymiseen ja oikeaan uskoon. Sen sisällön täytyy tänään - kuten itse asiassa silloinkin - perustua syvässä merkityksessään siihen, että rakkaus ja järki todellisuuden varsinaisina peruspylväinä sulautuvat yhteen: Todellinen järki on rakkautta ja rakkaus on todellista järjeä. Niiden täysi yhteys on kaiken todellisen todellinen perusta ja päämäärä.

KARDINAALI JOSEPH RATZINGER
(PAAVI BENEDICTUS XVI)

Suomentanut Kalevi Vuorela

Den helige Roccus

Den helige Roccus, skyddspatron mot pesten, levde i början av 1300-talet. Då kom han vandrande från Montbeliard till Italien. Digerdöden rasade som bäst i Lombardiet, men i stället för att helt naturligt fly i fasa greps han av medlidande med detta förfärande elände.

Han begrov de döda, vårdade de sjuka, försökte få mat åt hungriga barn och bad till Gud om deras mödrars liv. Och hans bön och korstecken tycktes ha en förvånande kraft. De som redan bleka och

vanmäktiga väntade döden, reste sig till nytt liv. Men efter en tid insjuknade han själv i pesten. För att ej smitta ner andra, släpade sig Roccus till en hydda nära Piacenza och levde där enbart av bröd som en jakthund bar till honom, tills han mot alla förväntningar tillfrisknade. Men han hade blivit så vanställd av böldären att ingen kände igen honom när han återvände till Montbeliard utan man tog honom för en italiensk spion och han fick helt oskyldig sitta i fängelse i flere år. Han bar

dock allting med tålmod för Kristi lidandes skull och uppoffrade det för alla värmlösa och övergivna.

Han dog omkring år 1327 och först senare, när förhållandet till Italien blivit bättre fick ortsborna känna hans verkliga värde. Han vördas speciellt i Venedig men räknades under medeltiden även i Tyskland och Frankrike till de fjorton nödhjälparna. Hans festdag var 17.8.

MARTA AMINOFF

Vakio-ohjelma

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6824040, fax 09-6224618. Sähköposti henrik(at)catholic.fi. Kotisivu henrik.catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; su 9.45 missa latina (1. ja 3. su engl.; 2. su ranska; 4. su esp.; 5. su engl.) 11.00 päämessu, 12.30 eri kielisiä messuja tai perhemessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe, messu 18.00; ti, to messu 7.30. Ke 17.30 ruusukorukous; pe 17.30 adoraatio. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

Huom! UUSI PERUSOHJELMA: La 18.00 aattomessu, su 10.00 päämessu suomeksi, kirkkokahvit; 11.30 messu (1. su ruotsiksi, 2. su englanniksi, 3. su suomeksi/vietnamiksi, 4. su englanniksi, 5. su saksaksi), kirkkokahvit. 18. iltamessu. Ma 13.30 messu; ti, to, pe 18.00 iltamessu; ke 7.30 messu. Ti 18.00 ruusukorukous tai vesper. To, ke 1. pe 18.30 adoraatio. Rippitilaisuus: ti ja la 17.30-18.00 tai sopimuksen mukaan.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi

Su 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi/Mass in English, ma, ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.30 iltamessu. To 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä: ma 18.00 (sisarten kappelissa), ti 7.00, ke 18.00, to 7.00, pe 7.00 la 8.00. Poikkeukset seurataa kirkon ilmoitustaululta.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/risti.

Su 10.00 ruusukorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu/Mass in English. Ti, to 7.30 aamumessu, ma, ke, pe 19.00 iltamessu. Ke 18.40 iltarukous. pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi jokapäivä puolittuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. Matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista kirkon ilmoitustaululta.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. sunn.) tai 18.00 (3. ja 4. sunn.) päämessu kirkossa, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00, paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi.

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.30 iltamessu. Ke, la 19.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

4.9. kirkkovuoden 22. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu.

5.9. ma 18.30 johdantokurssi alkaa seurakuntasalissa.

10.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. 11.9. su Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen: 9.45 lat/ranska, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu. 10.30-13.30 lastenkerho.

17.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. 18.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi, 16.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu.

19.9. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasalissa.

20.9. ti 14.00 seniorien messu ja kokous. 24.9. la 9.00 lähtö pyhiinvaellukselle Nousiaisiin, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu.

25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu.

1.10. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu.

2.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu.

----- Diaspora -----

Porvoo: 18.9. su 16.00

Tikkurila: 25.9. su 16.00

Pyhän Marian seurakunta

3.9. la 18.00 aattomessu.

4.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu ruotsiksi, 18.00 iltamessu.

8.9. to 18.30 seurakuntaneuvoston kokous
10.9. la 16.30 messu Riihimäellä, 18.00 aattomessu.

11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu.

17.9. la 10.00 lauantaikurssi suomeksi ja ruotsiksi Englantilaisessa koulussa, 18.00 aattomessu.

18.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 päämessu, messun jälkeen aasialaisen ja itämaisen ruoan myyntiä, 11.30 messu suomeksi/ vietnamiksi, 18.00 iltamessu.

24.9. la 18.00 aattomessu
25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu.

----- Diaspora -----

Riihimäki (Siunauskappeli): 10.9. la klo 16.30

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

3.9. la 10.30 lastenkerho, 12.00 perhemessu.

4.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English.

6.9. ti 19.00 miestenpiiri.
9.9. pe 17.00 katekeesi Porissa.

10.9. la 9.30 katekeesi.

11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English.

13.9. ti 19.00 teologinen opintopiiri.

17.9. la 10.00 messu Ahvenanmaalla.

18.9. su seurakunnan pyhiinvaellus Pyhän Henrikin katedraaliin Helsinkiin, klo 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English.

20.9. ti 19.00 informaatiokurssi.

25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English.

----- Diaspora -----

Ahvenanmaa: 17.9. la 10.00 messu

Porri: 9.9. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

Miestenpiiri kokoontuu iltamessun jälkeen kuukauden ensimmäisenä tiistaina.

Teologinen opintopiiri kokoontuu iltamessun jälkeen kuukauden 2. tiistaina.

Informaatiokurssi kokoontuu iltamessun jälkeen kuukauden 3. tiistaina.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

4.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: pyhiinvaellus Helsinkiin; 11.00 päämessu.

8.9. to 7.00 autuaan Neitsyt Marian syntymä juhla.

10.9. la lauantaikurssi, 12.15 messu.
11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.30 päämessu.

14.9. ke pyhän ristin ylentäminen, juhla, 18.00 Mass in English.

15.9. to 14.00 seniorien kokous.

16.9. pe 18.00 messu Kiteellä (Ev.lut. kirkko, Savikontie 5).

17.9. la 9.45 uskonnonopetus Joensuussa, 11.00 messu Joensuussa, 16.00 messu Varkaudessa.

18.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä.

24.9. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa.

25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu

----- Diaspora -----

Kitee: 16.9.; 8.10.; 12.11.; 3.12. pe. klo 18.00 (Ev.-Lut. kirkko; Savikontie 5)

Joensuu: 17.9.; 9.10.; 13.11.; 4.12. la. klo 11.00 (uskonnonopetus alkaa klo 9.45)

(Ort. kirkon srk.-sali, Kirkkokatu 32)

Varkaus: 17.9.; 9.10.; 13.11.; 4.12. la. klo 16.00 (Ort. kirkko, Taipaleentie 26)

Mikkeli: 18.9.; 10.10.; 14.11.; 5.12. sun. klo 16.00 (Ev.-Lut. tuomiokirkon krypta, Savilahdenkatu 20)

Savonlinna: 24.9.; 23.10.; 27.11.; 18.12. la. klo 11.00 (uskonnonopetus alkaa klo 9.45) (Ort. rukoushuone, Erkonkatu 11)

Kuopio: 25.9.; 24.10.; 28.11.; 19.12. sun. klo 16 (Ort. tuomiokirkon srk.-sali, Snellmaninkatu 8)

Kajaani (Ort. kirkko, Väinämöisenkatu 29)

Isalmi (lisälmen ortodoksisessa kirkossa)

Lasten uskonnonopetus vuonna 2005 (syyskausi):

27.8.; 10.9.; 8.10.; 19.11.; 17.12.

Seniorit:

15.9.; 27.10.; 17.11.; 15.12.

Mass in English:

14.9.; 12.10.; 16.11.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

4.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi.

11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.30 päämessu, kirkkomme nimikkojuhla, 18.00 messu englanniksi.

17.9. la 9.30 katekeesi, 14.00 perhemessu.

HELSINGISSÄ

Seniorien messu ja syksyn ensimmäinen kokoontuminen

Pyhän Henrikin katedraalissa tiistaina 20.9. klo 14.00. Tervetuloa!

18.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai: 8.30 lähtö bussilla Henrikin katedraaliin, 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi, 18.00 messu englanniksi.
25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi.

----- Diaspora -----
Kurikassa la 3.9. klo 18.30, la 24.9. klo 18.30.
Hämeenlinnassa (Matti Alangon katu 11) su 4.9. klo 15.00.
Lapua la 3.9. klo 9.00, la 24.9. klo 9.00.
Pietarsaareissa (Kappellitie 5) la 3.9. klo 12.00.
Vaasassa (Koulukatu 45) la 3.9. klo 16.00, la 24.9. klo 16.00.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

2.9. klo 18.00 kuukauden 1. perjantai messu ja adoraatio.
4.9. su seurakunnan pyhiinvaellus Pyhän Henrikin katedraaliin.
8.9. to 18.00 Neitsyt Marian syntymä: juhlamessu.
10.9. la 13.00 perhemessu.
11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 päämessu.
14.9. ke 18.00 messu: pyhän ristin ylentämisen juhla.
15.9. to 18.00 messu: Jeesuksen äidin tuskat.
18.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai: 18.00 iltamessu
22.9. to 18.00 iltamessu.
25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 18.00 iltamessu.

----- Diaspora -----
Lahti: la 3.9. messu 16.00 (Lahden diakonialaitos, Sibeliuksenkatu 6 C).
Lappeenranta: su 18.9. messu 12.00 ortodoksisessa kirkossa.
Hamina: su 25.9. messu 11.00 ev.lut. srk-keskuksessa (Mannerheimintie 12)

Uskonnonopetus:
Lahti: la 3.9. klo 14-16 (Lahden diakonialaitos, Sibeliuksenkatu 6 C, 2. krs.)
Kouvola: la 10.9. klo 11-13 ja messu klo 13.00.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

2.9. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta, 18.30 iltamessu.
3.9. la 10.00 seurakunnan pyhiinvaellus Helsinkiin pyhän Henrikin marttyyrikuuleman 850-vuotisjuhlan ja hiipakunnan 50-vuotisjuhlan kunniaksi.
4.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa.
9.9. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta, 18.30 iltamessu.
10.9. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille.
11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä.
18.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai: 11.00 päämessu, ei messua Torniossa.
24.9. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille.
25.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa.

----- Diaspora -----
Torniossa 4.9., 2.10., 16.10., 6.11. klo 17.00
Rovaniemellä 11.9., 9.10. klo 17.30.
Raahessa 25.9., 23.10. klo 17.00

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi, kotisivu www.katekeettinenkeskus.fi

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 0208350751, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi

KESKUKSET

Stella Maris

Sirkkoonie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi

Kirjasto on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 10 - 16 sekä keskiviikkoisin klo 10 - 18.

Messuista ja muusta toiminnasta ilmoitetaan myöhemmin.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi. www.caritasfinland.fi

TAPAHTUMIA

Academicum Catholicum

Ellei muuta mainita, kokous pidetään Studium Catholicumissa, Ritarik. 3b A, Helsinki. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille.

I fall annat ej nämns samlas vi i Studium Catholicum, Riddareg. 3b A, Helsingfors. Möten är öppna för alla.

Ohjelma syyskaudella 2005
Verksamhetsplan för hösten 2005

Torstaina 22.9. klo 18.30 Piispa Eero Huovinen: "Kirkon ykseys ja ehtoollinen"/ Biskopen Eero Huovinen: "Kyrkans enighet och nattvarden"

Torstaina 20.10. klo 18.30 Professor Holger Weiss: "En svår men nödvändig dialog: islam och kristendom"/ Professori Holger Weiss: "Vaikea mutta tarpeellinen dialogi: islam ja kristinusko"

Torstaina 17.11. klo 18.30 Prha Mahanuan, theravada thai munkki kertoo buddhalaisuudesta thai-kielellä, tulkitaan suomeksi/ Prha Mahanuan, theravada thai munk berättar om buddhismen på thai-språket, tolkas på finska
Torstaina 15.12. klo 18.30 Maallikkoforum kokoontuu ja vietämme joulujuhlaa vuoden päätteeksi/ Lekkmanforum möter igen och vi slutar året med julfesten. Örjan Ekman, samordnare vid hjälp- och biståndsorganisationen Individuell Människohjälper inleder med temat "Lekman i Sverige idag"/ Örjan Ekman alustaa aiheesta "Maallikko Ruotsissa tänään". Heimo Langinvainio kääntää ja johtaa keskustelua suomeksi.

Catholic Students' Club

Welcome to the Rosary and Holy Mass (Latin/English) in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18:00: 13.9., 27.9. etc. For students and young adults and anyone interested in the Catholic Faith.

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous (klo 17.00-17.30) ja vesper (17.30-17.45) maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelisaa. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

Lukuhaluisten maallikoiden joukko kokoontuu jälleen Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3b A 3 krs. klo 18.30 seuraavina torstaipäivinä:

15.9. Louis Bourget: Avioero
13.10. Walter Miller: Viimeinen kiitosymini

17.11. Tito Colliander: Ristisaatto
15.12. Nikos Kazantzakis: Pyhä köyhyys

Kaikki kiinnostuneet tervetuloa!

Maanantaiklubi

Maanantaiklubi kokoontuu Pyhän Marian seurakuntasalissa maanantaisin klo 14.00. Messu ennen kokoontumista klo 13.30. Kaikki ovat tervetulleita!

12.9. klo 14.00 suunnittelemme syksyn ohjelmaa

Rakkauden lähetyssisarret

Adoraatio maanantaisin klo 18.00 ja pyhä messu perjantaisin klo 18.00. Tervetuloa! Kaarikuja 2 K 60, Kontula, Helsinki. Puh. 09-3403795.

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti P. Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, joka kuukauden 3. tiistai.

Aloitusaikamme ovat muuttuneet: Iltapäivä alkaa messun vietolla P. Marian kirkossa klo 18.00. Lokakuussa ja toukokuussa messua edeltää ruusukorukous klo 17.30 alkaen. Aloitamme siis varsinaisen teresaillan klo 18.30.

Jäsenmaksu (10 euroa) voit vaivattomimmin maksaa suoraan rahastonhoitajalle kokousilloissa, tällöin ei synny pankkikuluja maksajalle eikä yhdistykselle. Toki voit maksaa myös pankin välityksellä, tili on 127130-82960, saajana Teresa ry.

OHJELMA SYYSKAUDELLE 2005

20.9. tiistai: Syyskauden aloitus; isä Teemu Sippo alustaa aiheesta "Onko kristitty vapaa ihminen?"; keskustelua.

Lokakuussa meillä on teatteri-ilta, josta tiedotetaan myöhemmin.

1.10. lauantai Vierailimme karmeliittaluostarissa Myllyjärvellä, missä vietämme seurustelemme sisarien kanssa.

18.10. tiistai Esitelmä: Salme Blomster, kouluttaja ja terapeutti, puhuu aiheesta "Kieltäkö usko tunteet?"; keskustelua.

15.11. tiistai Messussa muistamme edesmenneitä teresoja. Esitelmällä Marja Kuparinen kertoo syksyn kirjautuksista; keskustelua.

19.11. lauantai Joulumyyjäisten pystytystä seurakuntasalissa klo 13 - 17.

20.11. sunnuntai Joulumyyjäiset päämessun jälkeen klo 11.15 - 14.30 seurakuntasalissa.

29.11. tiistai Vietämme joulujuhlaa. Tuotuhan pienen lahjan mukana!

Teresa ry on Helsingin molempien katolisten seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pääkaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutamme kirkkoherrojen jaettavaksi avustuksia vanhusten, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tuemme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistamisessa ja sen vuoksi esitelmä- ja keskusteluilat muodostavat laajan osan toiminnastamme. Tervetuloa mukaan toimintaan.

Pyhän Ursulan seurakunnan pyhiinvaellus Pyhän Henrikin katedraaliin

sunnuntaina 4.9.

Lähemme pikkuautoilla tai bussilla. Juhlamessu Pyhän Henrikin katedraalissa klo 11.00. Ennen matkaa on suositeltava käydä katumuksen sakramentissa.

Huom. Sunnuntaina 4.9. ei ole messua Pyhän Ursulan kirkossa.

HATTULAN PYHIINVAELLUS

lauantaina 10. syyskuuta

Messu Henrikin katedraalissa klo 9.30, bussi Hattulaan lähtee Henrikin kirkolta klo 10.00, tarvittaessa pysähtytään Albergitalon bussipysäkillä. Matkan hinta 10 €. Hartaus Hattulassa alkaa klo 12.00, ristikannon jälkeen Hattulan seurakunta tarjoaa kirkkokahvit. Takaisin Helsingissä olemme viimeistään klo 16.00.

Ilmoittautuminen Studium Catholicumiin p. 09 - 612 067 11 tai sähköpostiin: kirjasto@studium.fi

Tervetuloa!

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoitukset seuraavaan lehteen ajalle 15.4.-13.5. on toimitettava viimeistään 1.4. mieluiten sähköpostitse osoitteeseen

info@catholic.fi

Säilytä aina tärkeästä aineistosta kopio itselläsi!

1,1 miljoonaa nuorta maailman nuortenpäivillä Kölnissä

Kölnissä järjestetyt katolisen kirkon XX maailman nuortenpäivät keräsi sunnuntaina 21.8. vietettyyn päätösmessuun noin 1,1 miljoonaa uskovaa kaikkialta maailmasta. Paavi **Benedictus XVI** vietti messun Kölnin laidalla sijaitsevalla Marienfeldin aukiolla.

Kölnin arkkipiispa, kardinaali **Joachim Meisner** koki yhteen tapahtuman kulkua seuraavasti: "Me kaikki tunemme olevamme kuin kursilaisia, jotka juuri ovat suorittaneet ylioppilastutkinnon." Hänen mukaansa osallistujien mielessä on päällimmäisenä tunne ansaitsemattomasta lahjasta. Tärkeintä ei kuitenkaan ole se, mitä tapahtui, vaan se, mitä tämän jälkeen tapahtuu. "Nythän kaikki vasta alkaa! Nuorten tehtäväksi tulee rakentaa siltä nykyisyydestä tulevaisuuteen."

Suomesta nuortenpäiviin osallistui ryhmä nuoria isä **Peter Gebaran SCJ** johdolla. Hänen mukaansa nuortenpäivien tunnelma oli hieno ja hengelliset hedelmät suuret.

Paavilla paljon tärkeitä tapaamisia

Paavilla oli nuortenpäivien vierailunsa yhteydessä, joka samalla oli hänen ensimmäinen ulkomaanmatkansa paa-

vina, lukuisia tärkeitä tapaamisia. Hän vieraili jo perjantaina 19.8. Kölnin synagogassa. Siellä pitämässään puheessa hän muistutti mm. siitä, että "katolinen kirkko on sitoutunut ... suvaitsevaisuuteen, kunnioitukseen, ystävyyteen ja rauhaan kaikkien kansojen, kulttuurien ja uskontojen kesken". Juutalaisuuden ja kristinuskon yhteiseen perustaan viitaten hän muistutti myös, ettei dekalogi ole mikään "taakka, vaan merkkipäälly, joka johtaa menestykselliseen elämään".

Seuraavana päivän pyhä isä kohtasi puolestaan Saksan muslimiyhteisön edustajia. Heille hän painotti uskonnonopetuksen merkitystä rauhankasvatuksessa: "Opettaminen on väline, jonka kautta ajatukset ja vakaumukset välittyvät. Mielen koulutuksessa sanojen vaikutus on suuri. Siksi teillä on suuri vastuu nuoren sukupolven kasvatuksessa. Kiitollisena olen saanut kuulla hengestä, jolla olette ottaneet vastaan tämän tehtävän."

Ekumenia ei tarkoita paluuta

Kölnin arkkipiispanpalatsissa pyhä isä kohtasi myös muiden kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen edustajia. Hänen

ekumeeniset sanansa on syytä lukea tarkkaan:

"Tiedämme kaikki, että on olemassa lukuisia ykseyden malleja, ja te tiedätte, että katolisella kirkolla on myös oma tavoitteensa: Kristuksen opetuslasten täysi näkyvä ykseys, niin kuin Vatikaanin II ekumeeninen kirkolliskokous asian määrittelee monissa dokumenteissaan. Olemme vakuuttuneita siitä, että tämä ykseys todellakin on katolisessa kirkossa ilman, että se koskaan voisi häviätä. Kirkko ei todellakaan ole kokonaan hävinnyt maailmasta.

"Toisaalta tämä ykseys ei tarkoita sitä, mitä voitaisiin kutsua paluun ekumeniaksi; sehän tarkoittaisi oman uskonhistorian kieltämistä ja hylkäämistä. Ei näin!

"Se ei tarkoita yksimuotoisuutta kaikissa teologian ja hengellisyyden ilmaisussa, liturgisissa muodoissa ja järjestyksessä. Ykseyttä moninaisuudessa ja moninaisuutta ykseydessä: saarnassani pyhien Pietarin ja Paavali juhlapyhänä painotin, että täysi ykseys ja tosi katolisuus sanan alkuperäisessä merkityksessä kuuluvat yhteen. Tämän yhteenkuuluvuuden välttämättömänä ehtona sitoumuksesta ykseyteen on jatkuvasti puhdistettava ja uudistettava. Sen on

jatkuvasti kasvettava ja kypsytävä.

"Tätä tarkoitusta varten vuoropuhelulla on oma antinsa. Enemmän kuin akateeminen ajatustenvaihto se on lahjojen vaihtamista, johon kirkot ja kirkolliset yhteisöt voivat osallistua omien rikkauksiensa kanssa."

Seuraavat nuortenpäivät Australian Sydneyssä 2008

Kölnissä pyhä isä myös ilmoitti, että seuraavat nuortenpäivät järjestetään Australian Sydneyssä vuonna 2008. Sydneyn arkkipiispa, kardinaali **George Pell** iloitsi ilmoituksesta suuresti. Hänen mukaansa nuortenpäivien hengellinen vaikutus on suuri, ja sama vaikutus niillä toivottavasti on myös Australiassa. Ensitietojen mukaan nuortenpäivien vetonaulaksi on tulossa katolinen, elokuvistaan tunnettu **Mel Gibson**.

Seuraavassa Fidesissä kerrotaan laajemmin paavin sanomasta Kölnissä ja mukana olleiden nuorten tunnelmista.

KATT/VIS/KATH.NET

Taizén veli Roger surmattiin

www.taizen.fr

Ekumeenisen Taizé-yhteisön perustaja, Frère (veli) Roger Schutz sai surmansa myöhään tiistai-ilta 16. elokuuta, kun 36-vuotias psykisesti häiriintynyt romanialaisnainen puukotti häntä kuolettavasti. Veli Roger kuoli iltaroukoksen yhteydessä saamiinsa vammoihin pian sen jälkeen, kun hänet oli toimitettu sairaalaan.

Veli Roger oli syntynyt 12. toukokuuta 1915 Sveitsissä reformoituun perheeseen. Hän perusti Taizé-yhteisön muutamien muiden veljien kanssa 1940-luvulla. Ensimmäiset veljet olivat evankelisia, myöhemmin yhteisöön liittyi myös katolisia jäseniä. Siihen kuuluu nykyään noin 100 veljeä 25 maasta. Kolmasosa heistä on katolisia.

Kölnissä vasta alkaneiden Maailman nuortenpäivien pääsihteeri, monsignore **Heiner Koch** otti myös kantaa veli Rogerin surmaan:

"Suurella järkytyksellä olemme ottaneet vastaan tiedon Taizén perustajan veli Rogerin murhasta. Nuortenpäivien kaikki osallistujat ruokoilevat tämän suuren persoonallisuuden puolesta. Erityisesti ilmaissimme syvän osanottomme Taizé-yhteisölle ja sen veljille, jotka Bonnin katedraalissa ja Kölnin Pyhän Agnesen kirkossa huolehtivat hengellisestä keskuksesta. Veli Roger oli aina läheisesti yhteydessä katoliseen kirkkoon. Viimeksi olimme iloisia ja kiitollisia siitä, että hän osallistui paavi Johannes Paavali II:n hautajaisiin. Nyt taivaan Isä on ottanut hänet luokseen. Suru on suuri, mutta ylösnousemuksen toivo on vielä suurempi."

Myös paavi **Benedictus XVI** kertoi jo pian tapahtuman jälkeen olevansa syvästi järkyttynyt veli Rogerin surmasta.

KATT/KATH.NET

Heliga stolens balansräkning visar ett överskott

Balansräkningen för 2004 är nu klar. 11 juli presenterades dess resultat för pressen, efter att den 8 juli lagts fram för den kardinalskommitté som övervakar Heliga stolens ekonomi och som leds av statssekreteraren kardinal **Angelo Sodano**. Dagen efter kardinalsmötet publicerades ett pressmeddelande, som på måndagen kompletterades med en presskonferens med kardinal **Sergio Sebastiani**, ordförande för Heliga stolens ekonomiska prefektur, som övervakar Heliga stolens budget löpande, och kardinal **Edmund Casimir Szoka**, ordförande för Vatikanstaten.

Vatikanens ekonomi är nämligen uppdelad i två delar: Heliga stolen och Vati-

kanstaten. Heliga stolens budget är på drygt 200 miljoner euro, Vatikanstatens budget är inte känd. Heliga stolen omfattar katolska kyrkans ledning medan Vatikanstaten förvaltar statens territorium. Man kanske kan jämföra med stat och kommun.

Heliga stolens budget är på drygt 205 miljoner euro med ett överskott på ca 3 miljoner euro. Heliga stolen omfattar sådant som är knutet till ledningen för katolska kyrkan, statssekreterariatet och kurians övriga kongregationer och råd samt nuntiaturer, som företräder Heliga stolen runtom i världen. Allt detta kostar, och bekostats dels av Heliga stolens ekonomiförvaltning APSA, som förvaltar

fastigheter som till stor del ligger i Italien men ägs av Vatikanen, och dels av bidrag från världens biskopskonferenser på drygt 27 miljoner euro.

Kurian har 2663 anställda varav 1558 lekmän. Därtill kommer 1429 pensionärer.

Vatikanradion är en av de största utgifterna. Budgeten brukar ligga omkring 20 miljoner euro, ungefär en tiondel av Heliga stolens totala ekonomi. Utgiften är så stor att Vatikanstaten bidrar och täcker omkring halva kostnaden.

Vatikanstaten är en mer lokal och mindre kyrklig ekonomi: hit hör Vatikanmuseerna, som är den stora mjölkkon i sammanhanget, och

olika snabbköp, apotek och affärer som bara är öppna för Vatikanens egna anställda.

Någon total siffra för Vatikanstatens budget offentliggjordes inte men, Vatikanstaten gick 2004 med ett överskott på drygt fem miljoner euro. Vatikanstaten har 1560 anställda och 878 pensionärer.

Dessutom tillkännagavs att världens katoliker skänkt nästan 52 miljoner dollar i sk Peterspeng. Det är en kollekt på apostlarna Petrus och Paulus dag 29 juni, som går oavkortad till påvens välgörenhet. Gåvorna hit har minskat med drygt sju procent sedan 2003.

KATT/Vatikanradion

Johannes Paavali II marttyyriksi?

Varsin pian paavi Johannes Paavali II:n kuoleman jälkeen alettiin eri puolilla maailmaa vaatia hänen pikaista julistamistaan pyhäksi. Uusi paavi **Benedictus XVI** vastasi tähän kutsuun jo toukokuussa ilmoittamalla poistavansa autuaaksijulistamisprosessin aloittamisen aikarajan edeltäjänsä tapauksessa.

Käsittelyn nopeuttamisen lisäksi on esitetty myös muita teitä Johannes Paavali II:n pikaiseksi pyhäksijulistamiseksi. Yksi niistä on marttyyrius häntä vastaan vuonna 1981 tehdyn murhayrityksen perusteella. Tätä esittää myös hyvin arvovaltaisen L'Osservatore Romano -lehden päätoimittaja **Mario Agnes** elokuun lopussa.

Agnesin mukaan Pietarinkirkon aukion kivet, joihin haavoittuneen paavin verta valui, tulee säilyttää, koska veri niissä on "autenttisesti marttyyriuden kokoneen paavin. Se, että hän ei kuollut, ei

tarkoita sitä, etteikö hän olisi marttyyri", Agnes sanoi.

Vaikka monet asiantuntijat ovat alun perin pitäneetkin mahdollisena ajatusta, että eloon jäänyt ihminen voitaisiin julistaa marttyyriksi, vaikuttaa nyt siltä, ettei asia olekaan niin selvä.

Pyhäksi julistamisen kongregaation prefekti, kardiinaali **Jose Saraiva Martins** sanoi jokin aika sitten, että on teologian asiantuntijoiden tehtävä punnita, antaisiko paavin toukokuun 13. päivänä vuonna 1981 tapahtunut murhayritys ja hänen pitkä julkinen fyysinen kärsimysensä aiheen marttyyriksi julistamiseen.

KATT/CWNews

Pyhyden selvittäminen alkoi virallisesti

Paavi Johannes Paavali II:n pyhyden selvittäminen autu-

aaksijulistamista varten alkoi virallisesti 28. kesäkuuta. Asian edistämiseksi Rooman hiippakunta on julkaissut rukouksen, jonka epävirallinen suomennos on seuraava:

Oi Pyhä Kolminaisuus, me kiitämme sinua siitä, että armassasi annoit kirkollesi paavi Johannes Paavali II:n, jonka kautta sallit isällisen huolenpitosi hellyyden, Kristuksen ristin kunnian ja Pyhän Hengen kirkkauden loistaa.

Luottaessaan täydellisesti loputtomaan armeliaisuuteesi ja Marian äidilliseen esirukoukseen hän oli meille elävä kuva Jeesuksesta, Hyvästä Paimenesta, ja näytti meille, että pyhyys on jokapäiväisen kristillisen elämän välttämätön mitta sekä tie päästä iankaikkiseen kommunioon sinun kanssasi.

Suo meille hänen esirukouksensa kautta ja sinun tahtosi mukaisesti ne armot, joita pyydämme toivoen, että hänet pian liitetäisiin pyhiesi joukkoon. Aamen.

Katekismus ilmestyi

Pitkään odotettu Katolisen kirkon katekismuksen suomalainen käännös ilmestyi vihdoin elokuun lopussa. Tuohannan kappaleen painos saapui Katoliseen tiedotuskeskukseen torstaina 25.8. Katekismuskuorma painoi yhteensä vain hivenen alle kaksi tuhatta kiloa.

Katekismuksen painoi Gummerus Kirjapaino Oy Jyväskylässä. Kirja on 815-sivuisen, kovakantinen ja 172x250mm:n kokoinen. Sillä on paksuutta noin 4 cm.

Helsingin piispan johdanto Katekismukseen ja kirjan hankintaohjeet ovat tämän lehden sivuilla 3-4.

KATT

Stella Maris siirtyy birgittalaissisarille

Helsingin piispa **Józef Wróbel SCJ** ilmoitti hiippakuntajuhlan yhteydessä 13.8. Stella Marisissa, että Stella Maris siirtyy syksyllä birgittalaissisarten hoidettavaksi. Hiippakuntakeskusta pitkään johtanut **Leena Kangas** jää eläkkeelle.

Samassa yhteydessä piispa toivoi, että keskus saisi entistä selvemman mariaanisanktuaarion (pyhiinvaelluspaikan) luonteen.

Birgittalaissisarten yleisabbedissa äiti **Tekla Famiglietti OSSS** vieraili Stella Marisissa viimeksi juhannuksen tienoilta.

Alustavien tietojen mukaan ensimmäiset sisaret muuttavat Stella Marisiin jo syksyllä. Heidän kappalaisekseen Stella Marisiin muuttava isä **Frans Voss SCJ**.

KATT

Nimityksiä

Helsingin piispa **Józef Wróbel SCJ** on nimittänyt isä **Melvin Llabanesin** (Perthin arkkihiippakunnasta Australiasta) Pyhän Henrikin seurakunnan kappalaiseksi 2.8.2005 alkaen toistaiseksi. Syntyjään isä Llabanes on filippiiniläinen.

KATT

Vår produktive påve Benedikt XVI

Det är kanske lite för tidigt att rubricera påven som den produktive påven, då han ej ännu haft tid att producera något nämnvärt. Men ända tills han blev påve har han under hela sitt liv varit mycket produktiv och vad man fått veta om hans ferie ger gott hopp för framtiden. Dels meddelades det att han arbetat ivrigt med en bok, som han ej hunnit få färdig före påvevalet och dels att han hade tre läror böcker med sig.

Hans arbetsfält har alltid förutsatt skriftlig verksamhet. Han blev professor vid trettiofem års ålder, biskop vid femtio års ålder och prefekt för troskongregationen fyra år senare. Alla dessa uppgifter krävde föredrag och artiklar som småningom utvecklade sig till böcker. Jag använder medvetet ordet utvecklade sig.

Sedan jag hittat fram till hans böcker, har jag ofta förundrat mig över hans produktivitet: över 20 böcker och ofta mer än en per år. Hur kan man hinna med det? I den senast inköpta av hans böcker ger han själv förklaringen till detta. Han säger att när ett problem dyker upp så ofta att det blir påträngande och att han känner ett behov av att delta i debatten, vänder han sig till sitt föredragsarkiv och söker. Följande steg är att sikta (hans eget ord) materialet. Som resultat får han i handen en bunt som kan utgöra en helhet. Den blir med några förenande notiser snabbt en bok.

När jag skrattat färdigt åt hans siktande eller sällande av artiklar tog jag fram de sju böcker av honom som jag har på min bokhylla. När jag tittade på dem fann jag att två var oskarvade helheter - den ena var intervjuboken Jordens salt -, tre hade en kärna av texter som skrivits för ett bestämt tillfälle men hade skarvats med artiklar som anslöt sig till ämnet i samband tryckningen och två bestod i sin helhet av föredrag eller artiklar från olika tillfällen. Det är klart att detta system ger möjligheter att producera mer än en bok per år. Men en bra praktiskt personligt arkiv mätte påven hålla sig med.

Av de böcker jag har är fem på engelska emedan jag hittat dem i en katolsk bokhandel i London, en på svenska och den sist inköpta på tyska. Den har jag beställt på Akademen. Översättningarna har alla varit mycket goda och lättlästa. Jag beställde en på grundspråket för att få begrepp om hans teologiska tyska. Den visade sig vara klar men terminologin är rätt tung. Då jag läst tyska sedan min barndom var det för mig en besvikelse att finna översättningarna lättare att läsa än grundspråket.

Den svenskspråkiga boken: Kallad till gemenskap, har utgivits av det modiga förlaget Catholica, det samma som utgav Katekesen på svenska. Nu när det blivit efterfrågan på påvens böcker har de två till under översättning: På väg mot Kristus och Liturgins ande. De kommer ut ännu detta år. Om dessa går bra funderar de på att låta översätta en tredje. Kallad till gemenskap kan man beställa via Katolsk Informationstjänst, samma adress som Fides.

MARTA AMINOFF

Hiippakuntajuhla Stella Marisissa

Hiippakuntajuhlaa vietettiin Stella Marisissa elokuun puolivälissä perinteiseen tapaan vaihtelevassa säässä. Jyväskylän ja Tampereen seurakuntien järjestysvuoro sai lisäarvoa kirkon juhluvuoden yhteisestä temasta.

Hiippakuntajuhla Stella Marisissa järjestettiin elokuun 13. päivänä. Sää ei välttämättä suositunut, mutta messu saatiin vietettyä kuivien päin. Ohjelmaa sade ei onneksi ehtinyt haitata.

Juhlapäivän ohjelmatarjonnasta vastasivat Jyväskylän Pyhän Olavin ja Tampereen

Pyhän Ristin seurakunta. Hiippakuntalaisia oli Stellikseen kertynyt mukavan paljon kaikista seurakunnista.

Saarnassaan piispa kertoi monia mielenkiintoisia uutisia: Stella Marisin johtaja Leena Kangas jää eläkkeelle. Suurkiitosten jälkeen kuultiin, että hänen jälkeensä hiippakuntakeskuksen vetovastuu siirtyy birgittalaisisarille.

Toinen aplodeja herättänyt ilmoitus oli ilmoitus Katekismuksen pitkään kestäneen valmistusprosessin päätymisestä. Kirja on jo tilattavissa!

Kolmas messuun kuuluu asia oli piispan ilmaisema toi-

ve siitä, että Stella Maris vähitellen muodostuisi todelliseksi mariaanisiksi sanktuaariksi.

Näin leirien ja juhlien onnistuneesta järjestämisestä tunnettu Stellis saisi myös entistäkin syvemmän hengellisen ulottuvuuden, joka voisi myös vahvistaa hiippakuntamme uskoa ja yhteenkuuluvuutta. Rukous on siinä tehtävässä keskeinen voimavara. Syytä iloon on siis paljon.

Messun jälkeen nautittiin sisar Theresa Jezlin CPPS kauniista puheesta, karmeliittamaallikkojen tanssiesityksestä ja nukketatteriesityksestä.

KATT

Piispamme saarna hiippakuntajuhlissa

Rakkaat sisaret ja veljet!

Tänään vietämme jälleen hiippakuntamme juhlaa ja yhdessä universaalien kirkon kanssa muistamme autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottamista. Raamattu ei tosin kerro mitään Marian elämästä hänen poikansa, Jeesuksen Kristuksen taivaaseen astumisen jälkeen. Viimeistä kertaa kohtaamme Marian yhdessä apostolien, toisten naisten ja veljien kanssa Jerusalemissa, yläsalissa, jossa he pitivät kaikki yhtä ja rukoilivat lakkaamatta odottaen Pyhää Henkeä (Ap.t. 1:14). Juhla, jota tänään vietämme, kuuluu kirkon vanhimpaan traditioon. Sitä alettiin viettää pian vuonna 431 pidetyssä Efeson kirkolliskokouksen jälkeen. Kokouksessa tunnustettiin, että Maria on Jumalanäiti - Theotokos. Keisari Mauritius julisti elokuun 15. päivän valtakunnalliseksi vapaapäiväksi. Myöhemmin Paavi Pius (XII) julisti marraskuun ensimmäisenä päivänä 1950 dogmin: On Jumalan ilmoittama totuus, että Maria on otettu sieluineen ja ruumiineen taivaaseen.

Marian taivaaseen ottaminen liittyy kiinteästi Jumalan pelastussuunnitelmaan ja Jeesuksen Kristuksen lunastustyöhön. Mariassa näemme ensimmäisen täysin lunastetun ihmisen. Tämä uskon totuus liittyy läheisesti kahteen muuhun totuuteen. Jumalanäitinä Maria oli koko elämänsä ajan synnitön. Siksi kirkko uskoo, että hän oli myös syntynyt vailla perisyntiä. Tähän perustuu kirkossa joulukuun kahdeksantena päivänä vietettävä juhla.

Marian taivaaseen ottamisen juhla ilmaisee myös, että Maria oli koko elämänsä ajan lujasti liittynyt

poikaansa Jeesukseen Kristukseen, ei ainoastaan vain tämän äitinä, vaan myös ihmisenä, jota Jumala kuulee. Jumala oli lahjoittanut hänelle armonsa. Taivaaseen ottaminen oli looginen seuramus Marian maanpäälliselle elämälle. Maria meni kotiin poikansa luo eläkkeeseen tämän kanssa iäti. Tämä kotiintulo ei ollut vain kaipauksen täytytystä. Se oli erityinen Jumalan lahja. Taivas on sen täyttymys, mitä Jumala haluaa ihmiselle lahjoittaa, mihin hän on ihmisen jo alusta alkaen kutsunut.

Voimme ilmaista tämän Marian elämää koskevan teologisen totuuden ja taivaaseen ottamisen myös toisin. Ei vain Jumala rakastanut Mariaa erityisellä tavalla ja varjellut tätä synniltä siksi, että Maria oli hänen Poikansa äiti. Maria itse oli rakastanut Jumalaa syvästi ja eli jo maan päällä läheisessä yhteydessä häneen. Siksi myöskään kuoleman hetki ei ollut mikään dramaattinen tapahtuma, niin kuin ihmiset yleensä sen kokevat ja siksi odottavat sitä ehkä pelolla. Marialle kuolema oli odotettu siirtymävaihe maan päältä Jumalan kotiin.

Tässä juhlassa tunnustamme myös, että Maria otettiin ruumiineen taivaaseen. Tämä kertoo siitä, että Maria ei rakastanut Jumalaa vain hengellisessä mielessä ja ajatuksissaan. Hän rakasti Jumalaa koko ihmisyydellään. Myös Marian teot ja aivan erityisellä tavalla hänen ruumiillinen puhtautensa olivat ilmaisu rakkaudesta Jumalalle. Tämä puhtaus oli seurauksena hänen ehdottomasta kuulumisestaan ja antautumisestaan Jumalalle. Oikeastaan koko hänen ihmisyytensä kuului vain Jumalalle.

Rakkaat sisaret ja veljet! Uskontunnustuksessa tunnustamme uskomme pyhäin yhteyteen. Tällä ilmauksella on monta merkitystä. Voimme lukea siitä Katolisen kirkon katekismuksesta, joka puhuu taivaallisen kirkon ja maanpäällisen kirkon yhteydestä. Katekismus sanoo kirkon perustuvan kolmeen olemisen tilaan: "... toiset hänen opetuslapsistaan vaeltavat maailmassa, toiset ovat eronneet tästä elämästä ja heidät puhdistetaan (kiirastulessa), kun taas toiset katselevat jo kirkkaudessa yhtä ainoata kolmiyhteistä Jumalaa sellaisena kuin hän on" (KKK 954).

Tämä kolmen olemisen tilan välinen yhteys tarkoittaa, että ne, jotka elävät vielä maan päällä voivat rukoilla, hyvitellä ja tehdä katumusta niiden puolesta, jotka ovat kiirastulessa ja näin he voivat vähentää heidän kärsimystään. Katekismuksen mukaan sitä vastoin ne, jotka ovat jo saavuttaneet taivaan, voivat lujittaa esirukouksillaan niitä, jotka elävät vielä maan päällä. "He eivät nimittäin lakkaa rukoilemasta Isää meidän puolestamme; he uhraavat hänelle ansiot, jotka he maan päällä ovat koonneet Jeesuksen Kristuksen kautta. [...] Näin heidän veljellinen huolenpitonsa on meille suuri apu heikkoudestamme" (KKK 956).

Jumalanäiti Marialla on ensimmäinen sija pyhiin joukossa taivaassa. Siksi kristillisessä hurska-elämässä on tapana sanoa: Taivaan kuningatar, enkelit ja pyhät. Koska hän oli Jumalanäiti, vailla syntiä, Jumalan syvästi rakastama, läheisessä yhteydessä Poikaansa ja hänen kanssaan kärsinyt, on hän suurin puolittajamme, sellainen puolittaja, joka astuu Poikansa eteen

jokaisen ihmisen, suurimmankin syntisen puolesta. Hän rukoilee Jumalalta tälle laupeutta, parannuksen armoa ja pelastusta. Hän anoo Pojaltaan kaikkea tarvittavaa armoa kirkolle ja ihmisille, erityisesti niille, jotka sitä häneltä pyytävät ja uskovat itsensä hänen hoitoonsa. Kristillisessä traditiossa viitataan tällaiseen Marian ja ihmisen väliseen äidilliseen suhteeseen testamentissa, jonka Jeesus Kristus itse antoi ristillä: "Kun Jeesus näki, että hänen äitinsä ja rakkain opetuslapsensa seisoivat siinä, hän sanoi äidilliseen: 'Nainen, tämä on poikasi!' Sitten hän sanoi opetuslapselle: 'Tämä on äitisi!'" (Joh. 19:26-27)

Tähän suhteeseen perustuu meidän paikalliskirkkomme vihkiminen Neitsyt Marian tahrattomalle sydämelle. Tämä tapahtuu hiippakuntamme juhluvuoden päättyessä, kun vietämme Marian perisyntittömän sikiämisen juhlaa 8. päivänä joulukuuta. Marian sydän on täynnä äidillisestä rakkaudesta Poikaansa, kirkkooaan ja meitä kohtaan. Juuri tästä äidillisestä Marian rakkaudesta johtuen haluamme antaa hiippakuntamme, itsemme, perheemme, elämäme ja pelastuksemme hänen hoitoonsa. Haluan jo tänään pyytää kaikkia kirkkomme jäseniä valmistautumaan tuohon juhlaan rukoillen, hyviä töitä ja parannusta tehden. Rukoilkaamme eritoten kaikkien niiden kääntymisen puolesta, jotka elävät kaukana Jumalasta ja hänen kirkostaan.

Myös Stella Maris on tarkoitettu erityiseksi Marian kunnioittamisen paikaksi. Toivon, että tämä paikka kehitty tulevaisuudessa mariaanisiksi sanktuaariksi. Se oli jo edeltäjäni piispa Paulin unel-

ma. Kiitämme Jumalanäitiä siitä, että tämä paikka on vihitty hänelle.

Velvollisuutenani on tuoda esille tässä tilaisuudessa vielä asia, jonka moni teistä jo tietääkin. Stella Marisin johtaja Leena Kangas jää ensi tammikuussa eläkkeelle. Hän on johtanut keskusta yli 20 vuotta ja hän on palvellut myös monella muulla tavalla hiippakuntamme. Tässä juhlassa me voimme kaikkia hiippakuntalaisia edustuen kiittää Leenaa hänen uskollisesta palvelustaan. Paljon, paljon kiitoksia, Leena! Tähän asti sinä olet palvellut meitä. Nyt sinä voit aina tulla tänne palveltavaksi.

Minulla on suuri ilo ilmoittaa, että birgittalaisisaret jatkavat Leena Kankaan jälkeen tätä palvelutyötä. Hiippakunta on tänä kesänä uskonut keskuksen heidän hoitoonsa ja sisaret aloittavat täällä syksyllä. Me toivomme, että sisarten oma spirituaaliteetti koituu myös keskuksen rikkaudeksi ja kiitämme myös heitä sydämellisesti jo tänään.

Tässä hiippakuntajuhlissa haluan kiittää vielä Jumalaa, hänen Poikansa äitiä sekä kaikkia niitä, jotka ovat osallistuneet Katolisen kirkon katekismuksen kääntämiseen suomeksi. Työ on nyt valmis ja lähiviikkoina te voitte tilata kirjaa tiedotuskeskuksesta. Pyrkikäämme katekismuksen avulla puhdistamaan uskoamme ja tuntemaan paremmin katolisen kirkon opetusta, jotta olisimme Jumalalle mieluisia, Neitsyt Marian esikuvan mukaan. Aamen.

+ JÓZEF WRÓBEL SCJ
HELSINGIN PIISPA

13.8.2005

Kuvissa ylhäältä vasemmalta alas: 1) Messukansaa; 2) sisar Theresan puhe; 3) pitkän päivätyön Stella Marisin kehittämisessä tehnyt Leena Kangas; 4) ryhmäkuva järjestävien seurakuntien iloisesta avustajajoukosta. Kuvat 1-3 ottanut Peter Hau.

KIITOS

Jyväskylän Pyhän Olavin seurakunta ja Tampereen Pyhän Ristin seurakunta kiittävät kaikkia hiippakuntajuhlan valmisteluun osallistuneita hyvin onnistuneesta juhlasta.

Sisar Theresan puhe

Rakkaat ystävät!

Jeesus esitti kansalle vertauksen; "Taivasten valtakunta on kuin hapate. Kun nainen sekoitti sen kolmeen vakalliseen jauhoja, koko taikina happani. Matt. 13:33

Olen viime aikoina ajatellut paljon pyhän Henrikin tuloa Suomeen 850 vuotta sitten ja toisaalta taas meidän nykyisen hiippakuntamme perustamista 50 vuotta sitten. Molemmista tapauksissahan katolinen kirkko oli jo läsnä tässä maassa - hiippakuntia nimittäin perustetaan sinne, missä jo on hiippakuntalaisia. Molemmista tapauksissa monet katolilaiset olivat tulleet Suomeen vähin erin ulkomailta. Hitaasti he olivat vaikuttaneet ympäristöönsä monilla tavoilla hapateen lailla. Olen myös pohtinut hapatetta. Kuka keksi ja missä keksittiin, että se vaikuttaisi leipään? Onko hiiva, jonka ostamme kaupasta, tämän ensimmäisen hapatetun leivän jälkeläinen? Ennen vanhaan hapatetta säilytettiin huolellisesti kotona. Mikäli hapatteen organismi kuoli, oli joskus pakko mennä hakemaan uutta naapurilta, uutta mutta tietenkin samaa. Tuntuu siltä, että tämä voi olla vertauskuva katolisesta kirkosta täällä Suomessa. Meidän kirkkomme hävisi täältä melkein kokonaan reformaation jälkeen, mutta myöhemmin sama kirkko saatiin takaisin eräistä Keski-Euroopan maista.

Minä nautin leivän valmistamisesta ja pidän leivän leipomista antoisana ja tyydyttävänä toimena, vaikken usein ehdikään harrastaa sitä. Leivän leipomisen iloon kuuluu taikinan vaivaaminen. Kun leipätaikinaa käsittelee, huomaa, ettei se selvästikään ole mitään reagoimattonta ainetta; hapatettu taikina on elävä ja kasvava massa.

Tänä päivänä myös meidän hiippakuntamme on elävä ja kasvava. Katsokaa ympärille. Täällä on ihana paikallisväestö, joka kärsivällisesti ja jopa iloisesti kestää meitä maahanmuuttajia: pappeja, sisaria ja seurakuntalaisia. Heitä on kolmea lajia: on niitä, jotka ottavat vastaan meidät maahanmuuttajat heti sydämellisesti, kunnes me häiritsemme heidän rauhaansa tai järjestystään; sitten ovat ne, jotka alussa pysyvät sivussa ja katsovat meitä skeptisesti, kunnes todistamme mitä olemme; ja on vielä niitä, joilla on nämä molemmat taipumukset. Mutta tiedämme, että juuri näin ihmiset otetaan vastaan kaikkialla maailmassa. Ennen kaikkea paikallisväestön ansiosta meillä on täällä valmiina hiippakunnan ja seurakuntaelämän raamit. Monet perheet ovat uskollisesti sukupolvien ajan pysyneet katolisina vaikeissa diasporaoloissa. Heidän ansiostaan katolista kirkkoa kunnioitetaan tässä maassa ja suomalaisessa yhteiskunnassa.

Täällä on katolilaisia kaikkialta maailmasta. Hiippakunnassamme puhutaan yli 75 kieltä äidinkielenä, vaikka hapatteena olemme samoja. Oikeastaan tällaisen "leivän" tekeminen olisi mahdotonta muissa tilanteissa. Mutta Pyhän Hengen vaivaamana leipä onnistuu. Entä me maahanmuuttajat? Minkälaisia me olemme? On sellaisia, jotka haluavat itselleen samanlaisen kirkon täällä Suomessa kuin heillä oli omassa kotimaassaan. On sellaisia, jotka innokkaasti ottavat vastaan kaiken suomalaisuuden, niin nopeasti kuin voivat, vaikka he siten tuhoavat itsensä; ja on niitä, jotka vetäytyvät pois kirkon elämästä, koska he eivät ensihämmingissään löydä omaa paikkaansa siinä. Muttamahaanmuuttajilla on paljon annettavaa paikalliselle kirkolle. He muistuttavat meitä siitä, että maailmassa olemme todella iso kirkko, joka on läsnä jollakin tavalla jokaisessa maassa. He muistuttavat myös siitä, että voimme Suomessa vapaasti tunnustaa olevamme katolilaisia ilman mitään ikäviä seurauksia valtion taholta - asummehan vapaassa maassa. Mutta, olemme erilaisia - ei kukaan meistä ole muita parempi eikä huonompi, mutta erilaisia me kyllä olemme. Hyvä, että sekä paikallisväestö että maahanmuuttajat ovat yleensä kärsivällisiä, koska molemmilla puolilla sulauttamisen prosessi on pitkä ja vaivalloinen. Mutta henkilökohtaisesti kokemuksesta tiedän, että prosessi, vaikka se joskus onkin kivulias, tuottaa siunausta yllin yllin, useinkin erilaisuuksien ansiosta.

Mieleeni tulee joiain sääntökuntani sisaria, joiden kanssa minulla oli iloa opettaa Helsingin englantilaisessa koulussa. Niin kuin monilla englanninkielisillä, heiläkin oli voittamattomia vaikeuksia lausua "y" suomalaisissa sanoissa. Sydämellisinä ja kohteliaina ihmisinä sisaret kuitenkin halusivat usein sanoa englanninkielisen

"please"-sanan vastikkeen, "ole hyvä", mutta lausuiivat sen aina "ole hiivaa." He olivat siis viisaita naisia, jopa vahingossakin!

Kuinka voimme olla "hiivana"? Kuinka voimme vaikuttaa kirkossamme ja yhteiskunnassamme? On olemassa yhtä paljon vaikutustapoja kuin on ihmisiä. Parhaat tulokset syntyvät kun elämme aidosti ja luonnollisesti.

Eräs äiti seurakunnassamme totesi, että onneksi hänen lastensa lauantaikurssi oli itsestäänselvyys hänen luterilaiselle perheelleen. Michellä oli ollut katolinen ystävä lapsena, ja hän odotti usein tätä ystävänsä opetuksen päätyttyä. Siis hänen katolinen lapsuudenystävänsä vaikutti hänen perhelämänsä myönteisellä tavalla olemalla aidosti ja luonnollisesti katolilainen. Jotkut tapamani ihmiset saattavat sanoivat esimerkiksi: "Meillä on katolilaisia naapureita ja he ovat oikein mukavia." Tämä on ainakin hyvä alku! Tunnen erään Juuso-nimisen miehen, joka on (uskokaa pois!) viemäröintipäällikkö koiraumuonatehtaassa. Juuso on myös katolilainen. Kerran paastonaikana muistaessaan, että tehtaan ruokalassa ei myydä lihattomia ruokia, hän teki kotona tonnikalavoileipiä eväiksi työhön. Ruokatauolla eräs toinen työntekijä huomasi, että Juusola oli omat eväät. Hän meni tämän luokse ja kysyi, oliko hän katolilainen. Juuso myönoisi olevansa, ja nainen rupesi kuuluvalla äänellä luennomaan hänelle katolisen kirkon niin sanotuista paheista. Kaikki muut ruokalassa vaikenivat. Juuso kuunteli rauhallisesti. Kun nainen piti hengähdystauon, Juuso huokasi ja sanoi: "Me kristityt olemme taustelleet keskenämme vuosisatoja, ja Jeesus halusi vain, että rakastaisimme toinen toistamme." Nainen seisoi hetken hiljaa ja palasi sitten omalle paikalleen. Muut ruokailijat jatkoivat keskusteluaan. Juuso söi toisen voileivän. Juuso ei ollut teologi. Hän hermostuisi, jos hänen täytyisi vastata liian moniin omaa uskoa koskeviin kysymyksiin. Mutta ei edes teologi olisi voinut reagoida viisaammin, rauhallisemmin ja ystävällisemmin kuin hän tässä tapauksessa.

Emme oikeastaan voi koskaan tietää, kuinka vaikuttamme toisiin ihmisiin. Kannattaa siis antaa Pyhän Hengen käsitellä meitä omalla tavallaan. Voimme auttaa häntä elämällä uskoamme aidosti.

Toinen ja ehkä paras tapa olla "hiiva" on rukous. Selvää on, että paras rukous on pyhä Messu. Tietysti olemme tietoisia siitä, että Messu on paljon enemmän kuin rukous, mutta haluaisin tässä yhteydessä puhua pienestä osasta sen merkitystä rukouksena. Olemme huomanneet, että messun aikana rukoillaan koko kirkonpuolesta, siis meidänkin puolestamme. Tämä tarkoittaa, että jokaisessa messussa, missä tahansa sitä pidetäänkin, me olemme mukana. Kun ajattelemme eri aikavyöhykkeitä, tämä tarkoittaa, että meidän rukoillamme rukoillaan jatkuvasti. Katsokaa taas ympärille! Nämä katolilaiset, joita ete aikaisemmin ole tunneet, ovat rukoilleet teidän puolestanne jo vuosia osallistuessaan messuun omassa kotimaassaan! Maahanmuuttajat ovat rukoilleet tämän paikalliskirkon puolesta jo ennen kuin he tulivat Suomeen ja paikalliset katolilaiset ovat rukoilleet heidän puolestaan. Siinä mielessä, vaikka emme ole tunneet toinen toisiamme, emme koskaan ole olleet vieraita toisillemme! Tämä myös tarkoittaa, että vaikka joskus tunneimme itsemme yksinäisiksi, muukalaisiksi, masentuneiksi - emme ole yksin. Olemme niin tärkeitä, että koko kirkkomme rukoukset kantavat meitä Jumalan valtaistuihin eteen. Me voimme olla hapate, hiiva, osallistumalla messuun niin usein kuin voimme. Vaikka emme jos-takin syytä voi osallistua ehtoolliseen, voimme keskitettyä messun rukoukseen, ja koko kirkon kanssa kantaa toisten ja omat tarpeemme Jumalaan eteen. Sillä tavalla voimme osallistua tähän jatkuvaan rukoukseen, joka on yksi parhaista rakkauden tekoja.

"Vielä hän esitti heille vertauksen: Taivasten valtakunta on kuin hapate. Kun nainen sekoitti sen kolmeen vakalliseen jauhoja, koko taikina happani." Matt. 13:33

Hyvät ystävät, olkaa tekin hiiva!

Theresa Jezl CPPS

Isä Leo Dehonin elämäkerta ilmestyi suomeksi

Jeesuksen Pyhän sydämen pappien perustajan (SCJ) isä Leo Dehonin autuaaksi julistamisen kunniaksi on ilmestynyt suomeksi hänen lyhyehkö elämäkertansa. Kirjoittaja on hänen veljeskuntansa pappi **Yves Ledure**, joka on toiminut pitkään Pariisin Katolisen Instituutin teologian ja filosofian dosenttina ja Metz'in kaupungissa sijaitsevan uskonnollisen kasvatuksen keskuksen johtajana. Hän kirjoitti tämän suhteellisen suppean, mutta runsassisällöisen teoksen ranskaksi, sekä tekijän että isä Dehonin kotikielillä. Kirjan on suomentanut lehtori **Kalevi Vuorela** Turusta; käännös on asiallinen ja helppo luettava. Muutamia suomalaisia lukijan kannalta merkityksellisiä nimiä ja faktoja on jätetty pois.

Lukija saa tutustua perusteellisesti isä Leo Dehonin persoonaan ja uskonnolliseen kehitykseen pappina ja sääntökuntalaisena sekä veljeskuntansa johtajana. Tekijälle oli käytettävissä isä Dehonin päiväkirjoja ja monia muita autenttisia lähteitä. Siksi tähden hän pystyi tarkasti seuraamaan isä Dehonin elämän vaiheita.

Isä Leo Dehon syntyi vuonna 1843 Pohjois-Rans-

kaassa ja kuoli 1925 Brüsselissä, nykyisessä Euroopan Unionin pääkaupungissa. Hän lähetti ensimmäisen pappinsa Suomeen vuonna 1907. Sitteen hänen sääntökuntansa on toiminut maassamme pian sadan vuoden ajan.

Opiskeltuaan Pariisissa ja Roomassa Leo Dehon palasi pappina omaan hiippakuntansa vuonna 1871. Hänen ja hänen ystäviensä hämmästyksiksi piispa nimitti hänet seitsemänneksi kappalaisiksi St. Quentinin teollisuuskaupungin seurakuntaan. Hän otti saamansa tehtävän lojaalisti vastaan, koska hän piti nimittäin Jumalan tahtona.

Jeesuksen pyhä sydän oli Dehonin avain Jumalan sydämeen. Jumalan rakkauden ja laupeuden kaunein ilmaus. Tässä vakaumuksessa hän eli ja täytti elämäntehtävänsä. Kuolinvuoteellaan hän ilmaisi sen sanoilla: ”Hänelle olen elänyt ja nyt kuolen hänelle.” Kirjasta ilmenee hyvin, miten isä Dehon kasvoi hengellisesti elään syvässä yhteydessä Vapahtajansa kanssa ja hänen kaltaiseensa pappina, sääntökuntalaisena ja maanlaajuisen kirkon palvelijana.

Isä Dehon eli Ranskan valistuksen jälkeisenä aikana.

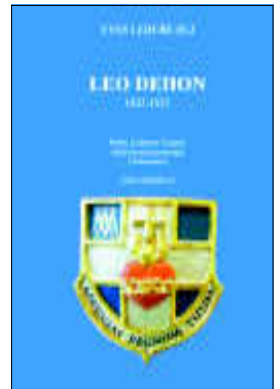
jolloin kansan älymystö vierantui kirkosta. Samoin koko Eurooppa koki vaikean teollisuusprosessin. Tämä synnytti työläisluokan, joka oli katkeroitunut kirkon välinpitämättömyyteen sen ongelmia kohtaan. On jännittävää lukea, miten aristokraattisesta ja oppineesta Leo Dehoniasta tuli ns. ”demokraattinen pappi.” joka ystäviensä kanssa ja paavi Leo XIII:n rohkaisemana opasti Ranskan katolilaisia ja koko kirkkoa tielle kohti sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Tällöin hän edisti kirkon ja työläisten välistä sovintoa sekä kirkon ja älymystön keskinäistä luottamuksen paluuta. Siihen Leo Dehon näki kaksi keinoa: pappien kasvatuksen ja koulutuksen uudistamisen ja Jeesuksen pyhän sydämen spiritualiteetin. Kun hän ei löytänyt sellaista sääntökuntaa, joka yhdisti nämä molemmat tavoitteet, hän perusti oman veljeskuntansa levittääkseen Jeesuksen sydämen universaalista valtakuntaa kaikkialle ihmisten sieluihin ja yhteiskuntaelämään.

Yves Ledure ei tehnyt isä Dehonista suurempaa ja vaikutusvaltaisempaa pyhimystä kuin tämä oli, Elämän pyhyys

ei riipu siitä, onko ihminen herättänyt elämässään paljon huomiota teoillaan vaiko ei. Ratkaiseva on se, miten Dehon selviytyi omista heikkouksistaan, pettymyksistään ja vastustuksesta. Dehonilla oli jalat maassa mutta mieli ja sydän taivaassa. Siksi hän osasi lukea ajan merkkejä ja oli aikaansa edellä suhteessa moniin hengellisiin ja sosiaalisiin opetuksiin, jotka vasta Vatikaanin II kirkolliskokouksen myötä ovat yleistyneet kirkon pastoraalisessa työssä, kuten suhtautuminen rakkauden, rauhan, ihmisarvon ja oikeudenmukaisuuden kysymyksiin.

Opimme kirjasta, miten isä Dehon selviytyi ongelmistaan, jotka joskus näyttivät ylivoimaisilta. Luottaen Jeesuksen pyhään sydämeen hän osasi hyväksyä kaiken sen, mitä ei voinut muuttaa. Hän kesti kaiken rakkaudesta häneen, joka ensi oli rakastanut häntä. Apostoli Paavaliin tavoin hän pyrki täyttämään omassa ruumissaan sen, mikä vielä puuttui Vapahtajan kärsimyksistä ”hänen ruumiinsa hyväksi, joka on kirkko” (Kol. 1:24).

Maailmassa on yhä paljon ihmisiä ja kansoja, alueita ja

tilanteita, joissa Jeesuksen sydämen valtakunta, hänen rakkautensa ja sovintotyönsä eivät vielä ole vaikuttaneet ihmisten sieluihin ja heidän sosiaaliseen ja yhteiskuntaelämään. Isä Leo Dehonin elämäkerta voi antaa jokaiselle lukijalle uutta luottamusta Jumalan rakkauteen Jeesuksen pyhän sydämen kautta, Kirja voi innostaa meitä olemaan isä Dehonin tavoin Jumalan rakauden todistajia ja Jeesuksen sovintotyön palvelijoita kotona, työssä ja yhteiskunnassa. Toivotan antoisia lukuhetkiä.

ISÄ FRANS VOSS SCJ

Miten Bettina löysi tien kirkkoon?

Monilla suomalaisilla on ehkä romanttinen kuvitelma siitä, että Eurooppa on täysin kristillinen maanosia. He pitävät selvänä, että Englanti on anglikaaninen maa ja Pohjois- ja Itä-Saksan asukkaat ovat hartaita protestantteja. Järkytys voi olla melkoinen, jos heille kerrotaan, että Lontoossa enemmän väkeä käy moskeijoissa kuin anglikaanisissa kirkkoissa, tai jos he saavat tietää, miten suuri prosentti Berliinin, Hampurin ja Wittenbergin asukkaista kuuluu luterilaiseen seurakuntaan. Tuota prosenttilukua en kehtaa edes mainita.

Eurooppa on siis suurelta osalta pakanallista autiomaa- ta ja kaipaa kipeästi uutta evankelioimista, voimakasta, rohkeata ja syvästä evankeliumin julistusta. Suuri osa nuorisosta ei tiedä juuri mitään kristinuskosta eikä tunne henkilökohtaisesti ketään kristittyä. Tarvitaan heti tuhansia pappis- ja luostarikutsumuksia sekä intialaisia ja

nigerialaisia lähetyssaarnaajia, jotka voivat opettaa eurooppalaisille kristinuskon alkeita.

Nykyisessä Pohjois- ja Keski-Euroopassakin rehellinen ja päättäväinen nuori ihminen voi silti löytää tien kirkkoon ja elävään kristillisyyteen. Luin hiljattain kiintoisan haastattelun, jossa Leipzigin kotoisin oleva 24-vuotias ylioppilas **Bettina Tonn** kertoo, miten hän pitkän etsinnän jälkeen löysi katolisen uskon (*Die Tagespost* 14.5.2005). Bettina kuvailee elämänsä vaiheita tähän tapaan:

Lapsuusaikani Leipzigin vain vanhat taideteokset, kirkkorakennukset ja musiikki muistuttivat kristillisestä menneisyydestä. Äitini piti Bachin musiikkia, mutta minuun se ei tehnyt suurta vaikutusta. Kristinuskon sanomaa pidin eräänlaisena satuna ja uskoa typeränä ja vanhanaikaisena. Muistan, miten 8-vuotiaana kysyin isoäidiltäni: ”Kuinka kukaan voi olla niin

tyhmä, että vielä tänään usko Jumalaa!” Usko tuntui minusta kummalliselta ja vähän pelottavalta. Silloin en tuntenut ketään uskovaan kristittyä, se oli minulle täysin vieras maailma.

Koulussa minun ikäisiäni (vuonna 1981 syntyneitä) oppilaita oli 68. Heistä vain kaksi oli kastettu; 10-vuotiaana minusta tuli sitten kolmas. Kotona ei koskaan puhuttu uskonnosta, mutta isoäitini sanoi kerran: ”Kun tulet vanhemmaksi, alat ehkä joskus ajatella, mitä tapahtuu kuoleman jälkeen.” Vuonna 1989 eräs evankeliseen seurakuntaan kuuluva opettaja alkoi ennen oppituntia lukea minulle kerran viikossa Lasten Raamattua. Se oli ensimmäinen varsinainen kosketukseni kristinuskon sisältöön. Mieleeni tuli ajatus: ”Mitäs, jos Jumala todella onkin olemassa?” Menin lähimpään (evankeliseen) kirkkoon ja sain siellä opetusta. Sen jälkeen pyysin kastetta, ja myöhemmin sain myös konfirmaation. Sitten yhteydeni seurakuntaan taas heikkeni, sillä halusin sunnuntaisin mie-

luummin syödä aamiaista vanhempieni kanssa kuin mennä kirkkoon.

Siihen aikaan uskoni rajoittui hataraan oletukseen, että Jumala oli olemassa. Uskontunustuksen kohdalla ajattelin, että se oli vain pelkkiä sanoja. En juri lainkaan uskonut sen sisältöön. Saarnoista ja kirjoista ei tuntunut löytyvän sellaista, mikä olisi vastannut odotuksiani. 18-vuotiaana tutustuin samanikäiseen Nietzscheen ihailijaan, ateistiin, jonka vaikutuksesta menetin senkin vähäisen uskon, joka minulla oli ollut. Mitään Jumalaa ei ollut, kaikki oli vain sattumaa. Opiskelijoiden joukosta tapasin kuitenkin ihmisiä, jotka suhtautuivat kriittisesti uskon sisältöön mutta silti näyttivät uskovan johonkin. Sitten sain luettavaa kirjan, jossa kerrottiin, että Jumala oli tullut ihmiseksi ja ihmiset olivat surmanneet hänet. Se oli siellä opetusta. Sen jälkeen pyysin kastetta, ja myöhemmin sain myös konfirmaation. Sitten yhteydeni seurakuntaan taas heikkeni, sillä halusin sunnuntaisin mie-

kokuntien välisiin eroihin. Pidin itseäni vakaumuksellisenä protestanttina ja luin melko paljon teologista kirjallisuutta. Huomasin kuitenkin, että evankeliset teologit esittivät keskenään aivan vastakkaisia teesejä. Tutustuin neljän Tübingenin professorin teoksiin, mutta kukin heistä kirjoitti täysin eri tavalla ylösnousemuksesta, sakramenteista ja kirkon olemuksesta. Kenet heistä sitten valitsisin? Valitsisinko sen opin, joka minua eniten miellytti? En etsinyt mitään muuta kuin totuutta.

Siinä vaiheessa tapasin ensi kertaa katolilaisen, joka ei hävennyt sitä, että oli katolilainen. Se teki minuun vaikutuksen. Hän selitti kaikki kiistakysymykset A:sta Ö:hön ja seiso kaikessa kirkon opin takana. Puhuimme paljon mm. sakramenteista, ja kadahdin häntä, koska hänellä oli kirkossaan täysi selyys näistä kysymyksistä. Ostin katolisen katekismuksen ja tunsin, että sen sisältö oli suurenmoinen. Kun ystäväni puhui uskostaan, hänen silmänsä loistivat, ja ymmärsin, että

Köyliön viini yksityishenkilöltä

Fides 08/2005 kertoi kahdes-
sakin artikkelissa, että Köyliön
pyhiinvaelluksella unoh-
tunut viini saatiin paikallisesta
luterilaisesta kirkosta. Tämä on
ajatuksena hyvin kaunis, ja aivan
varmasti luterilainen seurakunta
olisi veljellisen rakkauden nimissä
viiniä antanutkin, jos hakijat
olisivat sinne asti ehtineet,
mutta silloin messun alkaminen
olisi viivästynyt vielä enemmän.

Lähdin viininhakumatkalle
veli Mikko Salon SCJ kanssa,
ja kuultuaan ongelmatamme
tarjoutui meitä kuljet-
tanut venemies hakemaan viiniä
kesämökiltään järven toiselta
rannalta, ja hän lahjoitti sen
siis täysin yksityishenkilönä.
Tämä tuntemattomaksi jäänyt
hyväntekijä ansaitsee lämpimimmät
kiitoksemme ja esirukouksemme.

JOUNI LEINONEN
TURKU

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirjekuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnukseksi "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

hän rakasti kirkkoaan. Sellaista en protestanttina lainkaan osannut kuvitella. Pian myös ymmärsin, miksi muut kuin katolilaiset eivät voi osallistua pyhään kommuunioon.

Aikaisemmin olin ajatellut, että uskomisesta pitää aina taistella ja ettei mitään voi tietää aivan varmasti. Nyt pääsin varmuuteen, että parannuksen sakramentissa synnit todella annetaan anteeksi. Myös jumalanpalveluksen kauneus ja syvä hartaus vetivät minua puoleensa. Matkalla ystäväni kanssa Santiago de Compostelaan sain kokea, että Jeesus on todella läsnä pyhässä eukaristiassa. Se oli elämäni suurin löytö. Nyt minulle oli selvää: jos hän on siellä läsnä, silloin se on myös hänen kirkkonsa. Nimenomaan usko pyhään eukaristiaan antoi minulle lopullisen varmuuden. Sain ensi kertaa elämässäni kokea, että Jumala todella puuttuu minun elämäni ja vaikuttaa konkreettisesti tapahtumiin. Tiesin, että Jumala tahtoi, että minut otettiin katoliseen kirkkoon. Ilman

tätä varmuutta en olisi uskaltanut ottaa tätä askelta.

Ensimmäisen innostuksen ja ilon vallassa ihminen kaipaa ehkä jonkinlaista tulikoetta, hän haluaa osoittaa Jumalalle, mikä arvoinen tämä lahja hänelle on ja mitä hän on valmis tekemään uskonsa puolesta. Minun kohdallani ei sellaista tulikoetta juuri tullut. Miltei kaikki suhtautuivat ymmärtävästi ratkaisuuni, myös evankeliset ystäväni. Vanhempani eivät tosin koskaan saattaneet ymmärtää minun tietäni katoliseen uskoon; tämä asia askarrutti heitä enemmän kuin olin odottanut.

Näin siis nuori Bettina kertoo elämänsä tärkeimmästä tapahtumasta vuonna 2005. Onnittelen häntä siitä, että hän on löytänyt totuuden ja oikean kodin.

Kirjurina
KALEVI VUORELA

Caritas

SUOMEN CARITAS RY:N KUULUMISET

Hallitus 2005-2006

Caritaksen hallituksen vuosikokous pidettiin 28.4, missä päätettiin hallituksen kokoonpano. Caritaksen hallituksen puheenjohtajana jatkaa **Maila Berchtold**. Muiden hallitusten jäsenten sisäinen tehtäväjako päätettiin hallituksen kokouksessa toukokuussa. Hallitusten jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Moderaattorina toimii isä **Kazimierz Lewandowski** SCJ.

Maila Berchtold, puheenjohtaja
Pekka Lindholm, varapuheenjohtaja ja rahastonhoitaja
Esa Erävalo, sihteeri
Eeva-Liisa Ahmanheimo, jäsenasiat
Nina Langinvainio-Koskinen, markkinointi ja tapahtumat
Ritva Halme, kotimaantoiminta
Miika Miettunen, kehitysyhteistyöhankkeet
erosi hallituksesta 7.6, mutta jatkaa vapaaehtoisena hankkeiden parissa.
Jan Pettersson, markkinointi ja tapahtumat
Isä Kazimierz Lewandowski SCJ, jäsen ja toiminnan moderaattori

Uusia kasvoja Caritaksen toimistossa

Suomen Caritas ry on saanut huhtikuun alusta lukien projektisihteeriksi **Larissa Franz-Koiviston**. Uuden työntekijän myötä pyritään vastaamaan paremmin maahanmuuttajien, mutta myös jäsenistön tarpeisiin. Projektisihteerin työnkuvaan kuuluu myös uusien projektien käynnistäminen ja rahoituslähteiden kartoittaminen.

Syyskuun alusta lukien yhdistyksen kummissihteerinä toimii teologian yo **Päivi Paavola**. Kummissioissa ja kysymyksissä hänet tavoittaa parhaiten toimistolta syksyn ajan torstai-aamupäivisin.

Tervetuloa shoppailemaan!

Caritaksen toimisto on saanut uuden ilmeen maaliskuussa, sen muutettua uusiin tiloihin Maaneesikatu 2a:han Helsingin Kruunuhaassa. Toimistolla on nyt myynnissä pieniä lahjatarvotteita, kynttilöitä ja kortteja. Kaikki tuotteet ovat kehitysmaatuuotteita lukuunottamatta Caritas-logolla varustettuja kynttilöitä ja pinssejä. Tervetuloa käymään toimistolla ja tutustumaan uuteen tilaan sekä tekemään ostoksia!

CARITAKSEN JÄSENILTA!

Torstaina 29. syyskuuta 2005 klo 18 alkaen
Pyhän Henrikin seurakuntasalissa

Suomen Caritas ry. kutsuu kaikki jäsenensä lämpimästi tervetulleiksi viettämään yhteistä jäseniltaa!

Ohjelmassa on kahvin ja jutustelun lisäksi Caritaksen toiminnan esittelyä toimiston, hallituksen ja vapaaehtoisen näkökulmasta. Lisäksi illan aikana esiintyy angolalainen tanssiryhmä.

Ilmoitathan ennakkoon tulostasi toimistolle p. 09- 135 7998 tai info@caritas.inet.fi. Tervetuloa!

Retretti

Kaikille avoin birgittalaisjärjestön maallikko-oblattien retretti

pe 7.10. klo 18 – su 9.10. klo 14
sisarten talossa Ursininkatu 15 a, Turku

Aihe: Herran rukous.
Täysihoidon hinta 65 euroa. Johtaja isä Frans Voss SCJ.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut birgittalaisjärjestön
puh. 02-2501910, s-posti birgitta.turku@kolumbus.fi

Fatiman ihmeet - osa 7

Kuudes ilmestys

Pyhiinvaeltajien kertomukset ja kirkonvastaisen sanomalehdistön naljailut herättivät koko Portugalissa jännittävän odotuksen. Mitähän lokakuun 13. päivänä nähtänee?

Aljustrelissa elettiin kiihkon vallassa. "Entä jos ei mitään nähdäkään?" Huhuttiin, että viranomaiset olivat häiriöksi varustaneet räjähtävän

pommin.

Lasten sukulaiset horjuivat pelon ja toivon vaiheilla. "Jos sittenkin lapset ovat erehtyneet?"

Jotkut neuvoivat, että lasten on mentävä tammelle yksin. Heille ei kukaan pahaa tehne, mutta jos siellä olisivat vanhemmat, eikä mitään ilmesty...

Lucian äiti oli kokonaan neuvoton. Ehkä tyttö puhuu totta? Mutta jos hän on pahan hengen pettäjä?

"Paras lähettää lapset täältä turvaan. Henki niiltä viidään, jos ihme jää tapahtumatta."

12:nneen päivän aamuna emäntä Santos nousi varhain ja herätti Lucian. "Lapsi kulta, tänään on meidän paras mennä ripille. Ihmiset sanovat, että huomenna meitä odottaa Cova da Iriassa kuolema. Jos Rouva ei ihmettä tee, silloin meidät surmataan, ja meidän on oltava valmiit."

Lucia vastasi tyynenä: "Jos äiti menee ripille, tulen minäkin mukaan, mutta en kuoleman pelosta. Ja Rouva varmasti pitää sanansa."

Lucia, Francisco ja Jacinta olivat ainoat, jotka pysyivät tyynenä. "Vaikka pommikin räjähtäisi, niin pääsemmehän taivaaseen sitä ihanaa Rouvaa näkemään."

Jo aamuvanhaista oltiin Portugalin joka kulmalta tulossa Fatimaan. Iltapäivällä olivat tiet täynnä ajopeliä ja jalankulkijoita, monet avojaloin rukousnauha kädessä. Sateisesta syysäästä huolimatta oli päätetty hyvän paikan varaamiseksi viettää yö ulkona.

Lokakuun 13. päivä oli kolea ja sateinen. Ihmisjoukko kasvoi. Sitä oli tullut läheltä ja kaukaa, Portosta, Coimbrasta, Lissabonista. Sanoma-

rakennetaan kappeli. Harjoitakaa joka päivä ruusukkorousta. Sota loppuu pian, ja miehet palaavat rintamalta kotiin."

Lucia esitti ihmisten hänelle uskomia huolia. Pyhä Neitsyt vastasi täyttävänsä muutamat anomukset, mutta ei kaikkia. "Ihmisten täytyy tehdä parannus ja rukoilla anteeksiantamusta." Ja murheellisenä hän jatkoi: "Ei pidä enempää loukata Herraa, hän on jo liiaksi kärsinyt loukkauksia."

Se oli viimeinen sana. Pyhä Neitsyt kohotti kätensä ja osoitti aurinkoa. Lucia huudahti: "Katsokaa aurinkoa!"

Sade oli lakannut ja pilvet häipyneet. Aurinko tuli näky-

viin hopean hoitoisena kuin kuu. Äkkiä se alkoi pyöriä paikallaan ja singota monenvärisiä säteitä, keltaisia, vihreitä, punaisia, sinisiä, orvokin värisiä, jotka muuttivat koko maiseman ja ihmiset. Hetkiseksi kieppuminen pysähtyi alkaakseen uudelleen. Taas tuli pysähdys ja sen jälkeen kolmas pyöriminen, edellisiä kirkaampana ja värikkäämpänä.

Ihmisten henki salpaantui. Äkkiä aurinko näytti irtaantuvan taivaankannesta ja syöksyvän maahan. Joukko puhkesi hätähuutoon: "Ihme, ihme!" - "Minä uskon, Jumala on!" - "Ave Maria!" - "Armahda, laupias Jumala!" Ihmiset polvistuivat liejuiseen maahan ja lausuiivat ääneen katu-

muksen sanoja.

Näytelmä kesti kymmenen minuutin ajan. Sitä näkemässä oli seitsenkymmentuhannen joukko, uskovia, kieltäjiä, maalaisia ja kaupunkilaisia, tieteen miehiä ja sanomalehtien edustajia. Kaikki näkivät yhtäaikaan saman, selvästi ja silä hetkellä, joksi ilmestys oli luvattu. Ja aurinkoihmeen päätyttyä olivat kaikkien vaatteet kuivat.

Fatiman ihmeet -sarja ilmestyi Uskon Sanoma -lehdissä 3-4/1953-5-6/1955.

lehtien reporterit olivat myös mukana. Sade kasteli maan liejuiseksi ja ihmiset ihoa myöten. Puoli kahentoista aikaan oli joukkoa 50-70 tuhatta. Vähää vailla puolta päivää tulivat lapset, pyhävaatteissa.

Ihmisjoukon tehdessä kunnioittavasti tilaa lapset äitiensä saattamina tulivat tammelle, josta ei ollut jäljellä kuin paljas runko. Kaikki tungesivat lähemmäksi.

Lucia käski panna sateensuojat kokoon. Kaikki tottelivat, ja alettiin rukoilla ruusukkoa.

Kello oli täsmälleen kaksitoista, kun Lucia keskeytti rukoilemisen ja huudahti: "Nyt leimahti!" Ja silmänsä korkeuteen luoden: "Tuolla hän on, tuolla hän on!"

Äiti varoiteli: "Katso, ettet pety!"

Lucia oli jo hurmiossa. "Kasvat kaunistuivat ja punehutuivat, huulet ohenivat", todisti silminnäkijä marraskuun 13. päivänä. Ihmiset näkivät lasten ympärillä valkoisen pilven kuin pyhän savun hattaran.

Taaskin Lucia kysyi: "Kuka te olette ja mitä minulta tahdotte?"

Ja Ilmestys vastasi: "Olen Pyhän Ruusukon Kuningatar. Tahtoni on, että tälle paikalle

